

FNLI Handleiding

Voedings- en Gezondheidsclaims (Verordening 1924/2006/EG)

door | Christine Grit
          | Marieke Lugt

datum | Rijswijk, mei 2007

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	2
INLEIDING	4
<i>PUBLICATIE CLAIMSVERORDENING</i>	4
<i>INTERNE MARKT</i>	4
<i>HUIDIGE STAND VAN ZAKEN IN NEDERLAND</i>	4
<i>HARMONISATIE</i>	4
<i>INGEWIKKELDE VERORDENING</i>	5
<i>VERREGAANDE IMPLICATIES VOOR DE LEVENSMIDDELENINDUSTRIE</i>	5
<i>DISCLAIMER</i>	5
ONDERWERP EN TOEPASSINGSGBIED (ARTIKEL 1)	6
<i>ALLE VOEDINGS- EN GEZONDHEIDSCLAIMS</i>	6
<i>MENUKAART</i>	6
<i>HANDELSMERKEN, MERKNAMEN EN FANTASIENAMEN</i>	6
<i>GENERIEKE BENAMINGEN</i>	7
<i>GEÏMPORTEERDE PRODUCTEN</i>	7
DEFINITIES (ARTIKEL 2)	8
<i>VEELOMVATTENDE DEFINITIE VAN CLAIMS</i>	8
<i>SUGGESTIE IMPLICEERT AL EEN CLAIM</i>	8
<i>VOEDINGSCLAIMS</i>	8
<i>GEZONDHEIDSCLAIMS</i>	8
<i>OVERZICHT HOOFDTYPEN EN VARIANTEN</i>	9
<i>ALLEEN LEVENSMIDDELEN</i>	10
ALGEMENE BEGINSELEN (ARTIKEL 3)	11
<i>DEELS AL GEREGULEERD</i>	11
<i>EVENWICHTIGE VOEDING</i>	11
<i>VREES INBOEZEMEN</i>	11
VOEDINGSPROFIELEN EN ALCOHOLHOUDENDE DRANKEN (ARTIKEL 4)	12
<i>CLAIMS ALLEEN OP PRODUCTEN DIE AAN VOEDINGSPROFIELEN VOLDOEN</i>	12
<i>PROFIELEN PAS IN 2009 GEREED</i>	12
<i>UITZONDERINGEN</i>	12
<i>SPECIEFIEKE BEPALINGEN ALCOHOLISCHE DRANKEN</i>	13
ALGEMENE VOORWAARDEN (ARTIKEL 5)	14
<i>HEILZAAM NUTRITIONEEL OF FYSIOLOGISCH EFFECT</i>	14
<i>SIGNIFICANTE HOEVEELHEID</i>	14
<i>BIOLOGISCHE BESCHIKBAARHEID</i>	14
<i>BEGRIJPELIJK</i>	15
<i>VOOR CONSUMPTIE GEREED PRODUCT</i>	15
WETENSCHAPPELIJKE ONDERBOUWING (ARTIKEL 6)	16
<i>ALGEMEEN AANVAARD WETENSCHAPPELIJK BEWIJS</i>	16
<i>INTERN DOSSIER</i>	16
VOEDINGSWAARDE-INFORMATIE (ARTIKEL 7)	17
<i>VERPLICHTE VOEDINGSWAARDEDECLARATIE</i>	17

AANPASSEN VOEDINGSWAARDE-ETIKETTERING VOOR 1 JULI 2007	17
VOEDINGSCLAIMS (SPECIFIEKE VOORWAARDEN) (ARTIKEL 8)	18
<i>LIJST MET TOEGESTANE VOEDINGSCLAIMS EN GEBRUIKSVORWAARDEN</i>	18
<i>VERSCHILLEN MET BESTAANDE NEDERLANDSE REGELGEVING</i>	18
VERGELIJKENDE CLAIMS (ARTIKEL 9)	20
<i>MISLEIDENDE EN VERGELIJKENDE RECLAME</i>	20
<i>CATEGORIEËN</i>	20
<i>RELATIE MET DE BIJLAGE</i>	21
<i>CLAIMS IN VAGE BEWOORDINGEN</i>	22
<i>EXTRA INFORMATIE OP HET ETIKET</i>	22
NATIONALE VERENIGINGEN VAN MEDISCHE PROFESSIONEN (ARTIKEL 11)	23
VERBODEN GEZONDHEIDSCLAIMS (ARTIKEL 12)	23
“GENERIEKE GEZONDHEIDSCLAIMS” (ARTIKEL 13).....	24
<i>3 SOORTEN GENERIEKE GEZONDHEIDSCLAIMS</i>	24
<i>EUROPESE LIJST MET GENERIEKE GEZONDHEIDSCLAIMS</i>	24
<i>PROCEDURE TOT HET OPSTELLEN VAN DE EUROPESE LIJST</i>	24
GEZONDHEIDSCLAIMS INZAKE ZIEKTERISICOBEPERKING EN	
“KINDERCLAIMS” (ARTIKEL 14)	25
<i>GOEDKEURING OP EUROPEES NIVEAU</i>	25
<i>ETIKETTERINGEISEN</i>	25
AANVRAAGPROCEDURES VOOR GEZONDHEIDSCLAIMS (ARTIKEL 15-20)26	
<i>AANVRAAGPROCEDURES</i>	26
<i>AANVRAGEN VERGUNNING VOOR HET GEBRUIK VAN “ARTIKEL 14” GEZONDHEIDSCLAIMS</i> ..	26
<i>TECHNISCHE ONDERSTEUNING VAN EN INSTRUMENTEN VOOR MKB-BEDRIJVEN</i>	26
<i>SAMENSTELLING WETENSCHAPPELIJKE ONDERBOUWING</i>	26
<i>AANVULLINGEN OP DE ARTIKEL 13 LIJST</i>	27
ALGEMENE BEPALINGEN (ARTIKEL 20-27).....	28
<i>COMMUNAUTAIR REPERTORIUM</i>	28
<i>BESCHERMING WETENSCHAPPELIJKE GEGEVENS</i>	28
<i>PROCEDURELE BEPALINGEN</i>	28
OVERGANGSMAATREGELEN (ARTIKEL 28 EN 29)	29
<i>UITGEBREID SCALA AAN OVERGANGSMAATREGELEN</i>	29
<i>OPSOMMING TERMIJNEN MET VOORBEELDEN</i>	29
CONCLUSIES	33
<i>VEEL AANPASSINGEN OP DE VERPAKKING</i>	33
<i>HARMONISATIE?</i>	33
<i>VERDWIJNEN VAGE CLAIMS</i>	33
<i>ONZEKERHEID</i>	33
AANBEVELINGEN VOOR BEDRIJVEN - STAPPENPLAN	34
BIJLAGE 1: HANDIGE TIPS OM INFORMATIE TE VINDEN OVER CLAIMS	36
BIJLAGE 2: CLAIMSVERORDENING.....	37

Inleiding

Publicatie Claimsverordening

Op 30 december 2006 werd in het Publicatieblad van de Europese Unie de Verordening (EG) Nr. 1924/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 inzake voedings- en gezondheidsclaims voor levensmiddelen gepubliceerd.¹ Verder zal deze verordening worden aangehaald als “de Claimsverordening”. Helaas bleek deze publicatie niet juist te zijn: het betrof een eerdere versie van de Verordeningstekst. Derhalve is er op 18 januari 2007 een rectificatie gepubliceerd. Waarbij het van belang is dat de datum van inwerkingtreding (19 januari 2007) en de datum van toepassing (1 juli 2007) niet zijn veranderd door de rectificatie.

Interne markt

Voor de Nederlandse levensmiddelenindustrie is het van groot belang dat er eindelijk op Europees niveau wet- en regelgeving bestaat op het terrein van de voedings- en gezondheidsclaims. Immers, voor een goed werkende interne markt is het bijzonder belangrijk dat dezelfde regels van toepassing zijn in alle Europese lidstaten. Totnogtoe hadden sommige Europese lidstaten wél en sommige volstrekt geen regels op het terrein van claims. Bovendien bestonden er ook nog grote verschillen tussen de diverse landen die wel regels hadden op dit terrein.

Huidige stand van zaken in Nederland

In Nederland bestaat er al sinds lange tijd regulering van voedingsclaims, ook wel genoemd beweringen over gehalten aan voedingsstoffen², terwijl gezondheidsclaims formeel niet zijn geregeld. Wél is er een vrijwillige Gedragscode wetenschappelijke onderbouwing Gezondheidseffecten ten behoeve van Gezondheidsclaims voor eet- en drinkwaren (beheerd door het Voedingscentrum) waarbij producenten aan de hand van een wetenschappelijk dossier al dan niet goedkeuring kunnen krijgen van een wetenschappelijk panel om een claim te voeren op een product. De bewoording van gezondheidsclaims is vrijwillig gereguleerd via de zogenoemde CAG-lijst (Code Aanprijzing Gezondheidsproducten).³ Deze lijst dient vooral om gezondheidsclaims van medische claims te onderscheiden, de laatste zijn namelijk verboden voor levensmiddelen (en blijven ook verboden), terwijl gezondheidsclaims onder voorwaarden zijn toegestaan.

Harmonisatie

Maar nu is er dan sprake van Europese harmonisatie van de regels voor voedings- en gezondheidsclaims. Voor de levensmiddelenindustrie is dat een groot goed. Een in Duitsland toegelaten claim/productcombinatie zou dus ook in Griekenland toegelaten

---

¹ Verordening (EG) Nr. 1924/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 inzake voedings- en gezondheidsclaims voor levensmiddelen (Pb EG L 404) – de rectificatie stond in Pb EG L 12 van 18 januari 2007.

² Warenwetbesluit Voedingswaarde-informatie levensmiddelen van 7 september 1993, artikelen 7 en 8

³ Voor meer informatie zie: www.voedingscentrum.nl en www.koagkag.nl.

moeten zijn. Voorts is het bijzonder plezierig dat niet alleen de voedingsclaims maar ook de gezondheidsclaims zijn gereguleerd.

Ingewikkelde Verordening

Dit alles gezegd hebbende, moet ook worden geconstateerd dat de Europese wetgever er een bijzonder ingewikkeld stelsel van normen en eisen van heeft gemaakt, terwijl voorts de Claimsverordening nog niet geheel af is. In artikel 4 wordt er melding van gemaakt dat er voedingsprofielen zullen worden opgesteld, deze zijn er bij het van toepassing worden van de Claimsverordening per 1 juli 2007 nog niet. Tevens moeten er in het kader van de artikelen 13 en 14 van de Claimsverordening lijsten met toegelaten gezondheidsclaims worden opgesteld, deze zijn er evenmin. En bovendien, is er op verscheidene plaatsen in de Verordening ruimte voor verschillende interpretaties. Dit alles zou een deel van de Europese harmonisatie teniet kunnen doen.

Verregaande implicaties voor de levensmiddelenindustrie

Vele artikelen uit de Claimsverordening hebben verregaande implicaties voor de levensmiddelenindustrie. In deze handleiding zullen deze implicaties worden besproken aan de hand van de betreffende artikelen uit de Claimsverordening. De volgorde van de artikelen van de Claimsverordening zal hierbij worden gevolgd. Aan het eind volgt nog een stappenplan voor de bedrijven.

Disclaimer

Deze handleiding is met uiterste zorg hebben samengesteld, maar FNLI leden kunnen er geen rechten aan ontlennen. Het volgen van het stappenplan biedt voorts geen garantie dat een bedrijf alle benodigde vereisten en wijzigingen in één keer goed zal doen. Wel zal het consciëntieus en grondig doorlopen van het gehele stappenplan eraan bijdragen dat een bedrijf goed is voorbereid op bezoeken van de handhaver. Bij een dergelijk bezoek kan met behulp van deze voorbereiding het aannemelijk worden gemaakt dat, mocht er tóch van een overtreding sprake zijn, deze waarschijnlijk niet als een grote overtreding wordt beschouwd.

Onderwerp en toepassingsgebied (artikel 1)

Alle voedings- en gezondheidsclaims

Het toepassingsgebied van de Claimsverordening strekt zich uit tot alle voedings- en gezondheidsclaims in commerciële uitingen, hetzij in de etikettering en presentatie, hetzij in de daarvoor gemaakte reclame. Dit is inclusief niet-voorverpakte producten. Deze laatste categorie is weliswaar gevrijwaard van het merendeel van de etiketteringvereisten⁴, doch alle andere eisen gelden wel.

Menukaart

Als het gaat om producten die als zodanig aan eindverbruikers worden geleverd, is de Claimsverordening onverkort van toepassing. Overigens niet alleen als het levensmiddel naar de detailhandel gaat met uiteindelijke bestemming de consument maar ook als het levensmiddel bestemd is voor instellingen als restaurants, ziekenhuizen, scholen en dergelijke. Dit betekent dat als er een voedings- en/of gezondheidsclaim staat vermeld bij een maaltijd of maaltijdcomponent op een menukaart - bijvoorbeeld dat een specifiek ingrediënt goed zou zijn voor de gezondheid - de Claimsverordening ook hier van toepassing is, behalve de hierboven vermelde etiketteringvereisten.⁵ Restauranthouders dienen hier dus alert op te zijn.

Handelsmerken, merknamen en fantasienamen

Ook handelsmerken, merknamen of fantasienamen die voorkomen in de etikettering of de presentatie van een levensmiddel (en eventuele reclame daarvoor) en die als een voedings- of gezondheidsclaim kunnen worden uitgelegd, vallen onder de Claimsverordening. Fabrikanten dienen er op te letten dat termen als “vita”, “slank” en “wellness” in de merknaam worden beschouwd als een gezondheidsclaim. Een producent mag een dergelijke naam blijven gebruiken zonder een toelatingsprocedure te ondergaan. Echter, alleen onder de voorwaarde dat het merk/de naam in de etikettering, presentatie of reclame voorkomt in combinatie met een daarmee verband houdende voedings- of gezondheidsclaim die wél voldoet aan de Claimsverordening. Bijvoorbeeld bij gebruik van het woord “slank” in de merknaam, tevens de claim “verlaagde energetische waarde” toepassen en aan de daarvoor geldende eisen voldoen. Producenten die dergelijke merken/namen gebruiken krijgen ruimschoots de tijd om te bepalen of zij deze niet meer zullen voeren, dan wel dat zij deze gaan combineren met een claim en aan de daarvoor geldende eisen gaan voldoen. Namelijk tot 19 januari 2022. Voorwaarde is dat producten voorzien van deze namen/merken al voor 1 januari 2005 moesten bestaan.

---

⁴ Voedingswaardedeclaratie is niet verplicht en bij gezondheidsclaims is de extra te vermelden informatie evenmin verplicht – eventuele waarschuwingen voor bepaalde doelgroepen of voor overmatig gebruik zijn wel verplicht.

⁵ Zie voetnoot 4.

Generieke benamingen

Generieke benamingen die traditioneel worden gebruikt om een eigenschap aan te geven van een categorie levensmiddelen of dranken die een effect kunnen hebben op de gezondheid vallen ook onder de Claimsverordening. Te denken valt aan productcategorieën als “hoestbonbons” of “keelverzorgers”, categorieën waaronder producten zoals bijvoorbeeld “Antaflu” en “Stophoest” ressorteren. Exploitanten van levensmiddelenbedrijven die een dergelijke benaming willen blijven gebruiken, kennen twee mogelijkheden onder de Claimsverordening. Men kan een aanvraag indienen bij de nationale overheid tot behoud van de bewuste benaming. De nationale overheid stuurt deze aanvraag door aan de Europese Commissie. Via een zogenoemde Comitologie procedure kan de aanvraag door de lidstaten van de EU en de Europese Commissie worden afgewezen of toegekend⁶. Ook het Europees Parlement zal hier een rol hebben maar welke precies is onduidelijk. De Europese Commissie zal voorts regels bepalen en publiceren hoe een dergelijk verzoek kan worden ingediend. Totnogtoe zijn deze regels nog niet verschenen. Bedrijven die een dergelijke aanvraag wensen in te dienen, moeten daar echter op wachten. Tot die tijd kunnen ze in ieder geval van de tweede mogelijkheid gebruik maken, namelijk het benutten van de overgangstermijn die ook van toepassing is op de handelsmerken van voor 1 januari 2005 (zie alinea hierboven).

Geïmporteerde producten

De Claimsverordening is van toepassing op alle voedings- en gezondheidsclaims op producten bestemd voor de EU. Dat houdt in dat levensmiddelen met claims die buiten de EU zijn geproduceerd, maar in de EU worden verkocht ook aan deze Verordening zullen moeten voldoen.

---

⁶. Comitologie procedure wil zeggen dat een Brussels Comité, bestaande uit de Europese Commissie en de 27 EU lidstaten nadere invulling geven aan op bijvoorbeeld nog door te voeren technische details, latere technische wijzigingen, antwoorden op aanvraagprocedures van bedrijven, etc. etc. In beginsel kunnen in zo'n Comité ook vragen worden gesteld door de individuele lidstaten. De Commissie komt veelal met voorstellen, waarna er door de lidstaten advies wordt uitgebracht. Het Europees Parlement heeft in de laatste fase ook een rol.

Definities (artikel 2)

Veelomvattende definitie van claims

De Claimsverordening definieert claims op een zeer veelomvattende manier: “elke boodschap of aanduiding die niet verplicht is op grond van communautaire wetgeving, met inbegrip van illustraties, grafische voorstellingen of symbolen, ongeacht de vorm, waarmee gesteld, de indruk gewekt of geïmpliceerd wordt dat een levensmiddel bepaalde eigenschappen heeft.” Waarbij het duidelijk moge zijn dat in de Claimsverordening de bedoelde eigenschappen gerelateerd zijn aan voeding en/of gezondheid.

Suggestie impliceert al een claim

Voor bedrijven is van belang dat illustraties, grafische voorstellingen of symbolen eenvoudig kunnen worden gezien als een dergelijke claim. Van nog groter belang is het gegeven dat niet alleen de melding maar zelfs de suggestie of de indruk die wordt gewekt al een claim impliceert. Met andere woorden: als een bewering op zichzelf objectieve informatie bevat, doch via bijvoorbeeld suggestie voor de consument een gezondheidskundige betekenis aan het product verleent, is er al sprake van een claim in de context van deze Verordening. Bijvoorbeeld, de vermelding “bevat 10% vet” kan worden gezien als een feitelijke mededeling. De vermelding “bevat slechts 10% vet” impliceert een waardeoordeel en daarmee een claim en moet daarom voldoen aan de Claimsverordening.

De Claimsverordening maakt onderscheid tussen twee hoofdtypen claims onderscheiden: voedingsclaims en gezondheidsclaims.

Voedingsclaims

Voedingsclaims verwijzen op een of andere manier naar de energetische waarde en/of voedingsstoffeninhoud van het product waarvoor een claim wordt gemaakt. Het betreft claims die stellen, de indruk wekken of impliceren dat een levensmiddel bepaalde heilzame voedingseigenschappen heeft die zijn toe te schrijven aan de energetische waarde van of de voedingsstoffen/andere stoffen in een levensmiddel.

Gezondheidsclaims

Gezondheidsclaims verwijzen naar een verband tussen een productcategorie, een product of een bestanddeel van een product en gezondheid. Een separate definitie is opgenomen van claims inzake ziekterisicobeperking die beschouwd worden als een variant van de gezondheidsclaims. Het gaat daarbij om de significante beperking van een risicofactor voor het ontstaan van een ziekte bij de mens door de consumptie van een bepaalde levensmiddelen categorie, een levensmiddel of een bestanddeel daarvan. Claims gericht op “de ontwikkeling en gezondheid van kinderen” (ook wel “kinderclaims” genoemd) zijn een aparte categorie gezondheidsclaims. Echter, de Claimsverordening bevat geen definitie van deze claims. Het is onduidelijk welke leeftijdscategorie dit betreft. Echter, het lijkt er wel op dat als in een claim expliciet wordt genoemd dat een

product de gezondheid of ontwikkeling van kinderen beïnvloedt, dat het onder deze categorie zal vallen, bv. “ondersteunt de botopbouw van kinderen”. Deze onduidelijkheid betekent dat alle bedrijven die kinderproducten maken en daarop claims plaatsen alert dienen te zijn op toekomstige aanpassingen van de Claimsverordening.

Overzicht hoofdtypen en varianten

Later in deze handleiding zal worden ingegaan op de gebruiksvoorwaarden voor beide hoofdtypen claims en de daaronder ressorterende varianten. Hier wordt volstaan met een overzicht van de hoofdtypen en de mogelijke varianten:

Overzicht verschillende soorten claims

Soorten claims			Toelating
Voedingsclaims	Voedingsclaims, bv. rijk aan calcium		Lijst in annex Claimsverordening
	Vergelijkende claims, bv. bevat 30% meer calcium dan ...		Zie art. 9
Gezondheidsclaims	Generieke gezondheidsclaims	rol van nutriënt/stof bij groei, ontwikkeling of lichaamsfuncties bv. calcium ondersteunt botgezondheid	EU lijst of toelatingsprocedure
		psychologische of gedragsfuncties, bv. dit product kan u meer energie geven.	EU lijst of toelatingsprocedure
		afslankend of gewichtsbeheersend effect, bv. dit product vermindert het hongergevoel	EU lijst of toelatingsprocedure
	Ziekterisicobeperking claims, bv. calcium vermindert het risico op botontkalking		Toelatingsprocedure
	Claims gericht op ontwikkeling/ gezondheid kinderen, bv. calcium is goed voor de botten van kinderen		Toelatingsprocedure

Alleen levensmiddelen

Voor de goede orde zij nog vermeld dat de Claimsverordening alleen van toepassing is op levensmiddelen. Een gezondheidsclaim op een niet-levensmiddel (bijvoorbeeld op een crème of een haarverzorgingsproduct) valt niet onder deze regels. Claims op voedingssupplementen echter wel omdat deze producten als levensmiddelen worden beschouwd in Richtlijn 2002/46/EG⁷.

---

⁷ Richtlijn nr. 2002/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 10 juni 2002 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake voedingssupplementen (PbEG L 183), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2006/37/EC van de Europese Commissie van 30 maart 2006, PB L 94.

Algemene beginselen (artikel 3)

Deels al gereguleerd

De algemene beginselen die van toepassing zijn op alle claims betreffen defacto vereisten die de levensmiddelenindustrie in Nederland al deels zelf heeft geregeld via de Reclamecode voor Voedingsmiddelen.⁸ Het verbod op het stimuleren of vergoelijken van excessieve consumptie van een levensmiddel is, althans in Nederland, reeds geregeld. Tevens blijkt uit deze algemene beginselen dat de gestelde eisen in de Europese Richtlijnen inzake Etikettering (2000/13/EG).⁹ en inzake vergelijkende reclame (2006/114/EG).¹⁰ blijvend van toepassing zijn op levensmiddelen die voedings- en gezondheidsclaims dragen. Misleiding is te allen tijde verboden maar ook dat is geen nieuwe of opzienbarende eis.

Evenwichtige voeding

Voor levensmiddelenproducenten is van belang dat zij niet mogen suggereren, impliceren of stellen dat een evenwichtige, gevarieerde voeding in het algemeen geen toereikende hoeveelheden voedingsstoffen kan bieden. Het is mogelijk op basis van bijzondere omstandigheden in de verschillende EU lidstaten hiervan af te wijken, doch alleen via Comitologie procedure. Bijvoorbeeld als in een bepaald land structureel een tekort bestaat aan een Jodium omdat deze stof niet of in zeer lage gehalten van nature in de levensmiddelen voorkomt. Bedrijven zullen hier dan uiteraard van op de hoogte worden gesteld.

Vrees inboezemen

De passage dat uitingen de consument geen vrees mogen inboezemen of op diens vrees kunnen inspelen, is eveneens één van degenen waarop producenten alert moeten zijn. Claims verwoord als zou men zonder consumptie van het betreffende product bepaalde tekorten krijgen of bepaalde negatieve gezondheidseffecten kunnen ervaren, zijn uit den bozen.

---

⁸. Zie voor meer informatie: www.fnli.nl.

⁹. Richtlijn 2000/13/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 maart betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgeving der lidstaten inzake de etikettering en presentatie van levensmiddelen alsmede de daarvoor gemaakte reclame (PbEG L109). Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2006/142/EC van de Commissie van 22 december 2006, PB L 368.

¹⁰. Richtlijn 2006/114/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 inzake misleidende reclame en vergelijkende reclame (gecodificeerde versie, PbEG L 376). In de Claimsverordening wordt echter nog verwezen naar de oude Richtlijn 84/450/EEG van de Raad van 10 september 1984 inzake misleidende en vergelijkende reclame (PbEG L 250) die inmiddels is vervangen door Richtlijn 2006/114/EG.

Voedingsprofielen en alcoholhoudende dranken (artikel 4)

Claims alleen op producten die aan voedingsprofielen voldoen

Een bijzonder belangrijke voorwaarde is dat voedings- én gezondheidsclaims alleen mogen worden gebruikt op producten die aan specifieke voedingsprofielen voldoen. Een voedingsprofiel is derhalve een instrument om te bepalen of een levensmiddel dan wel een categorie levensmiddelen voorzien mag worden van een claim of niet. Deze profielen zullen uiterlijk op 19 januari 2009 door de EU Commissie worden vastgesteld. Hierbij zal opnieuw een Comitologie procedure worden gevolgd, voorafgegaan door een advies over de voedingsprofilering door de *European Food Safety Authority* (EFSA). De Claimsverordening geeft de Commissie daarbij de opdracht mee dat de voedingsprofielen moeten worden opgesteld op basis van wetenschappelijke kennis omtrent dieet en voeding en de relatie tot de gezondheid, en voorts dat rekening moet worden gehouden met de hoeveelheden voedingsstoffen in levensmiddelen,¹¹ het belang van de levensmiddelen in en de bijdrage aan de voeding van de bevolking en de algehele samenstelling van het levensmiddel. De EFSA moet in haar advisering daarenboven aandacht besteden aan de keuze voor profielen voor alle levensmiddelen gezamenlijk dan wel per productcategorie, de keuze voor en het evenwicht van de voedingsstoffen die worden meegenomen bij de opstelling van profielen, de keuze van referentiehoeveelheden voor de profielen, de aanpak van de berekening, alsmede de uitvoerbaarheid en het testen van het voorgestelde systeem. De Europese Commissie is bovendien verplicht met de belanghebbende partijen te overleggen, waarbij de exploitanten van levensmiddelenbedrijven en consumentenorganisaties expliciet als belanghebbende partijen worden vermeld.

Profielen pas in 2009 gereed

Het lastige bij deze voedingsprofielen is dat bedrijven die producten van claims voorzien, en daarbij aan alle gestelde voorwaarden voldoen, bij de publicatie van de voedingsprofielen er mee kunnen worden geconfronteerd dat hun producten toch niet in een profiel passen en alsnog hun claims moeten verwijderen. Uiteraard is hier een relatief lange overgangstermijn voor opgesteld (tot twee jaar na publicatie van de profielen) maar het is toch een hard gelag als alle verpakkingen en reclame-uitingen net zo zijn aangepast dat er aan de overige voorwaarden voor claims in de Claimsverordening is voldaan. Dit leidt tot onzekerheid bij de bedrijven betreffende de (toekomstige) mogelijkheden.

Uitzonderingen

Er is een tweetal uitzonderingen ingesteld op de verplichting in een profiel te passen, en wel alleen voor voedingsclaims. Dit betreft de navolgende:

---

¹¹ Daarbij worden alleen zogenaamde “negatieve nutriënten” genoemd in de Claimsverordening, zoals vet, verzadigde vetzuren, transvetzuren, suikers en zout/natrium. De FNLI is van mening dat ook “positieve nutriënten” moeten worden meegenomen, zoals bijvoorbeeld vitamines, mineralen en voedingsvezel.

1. Als het gehalte aan vetten, verzadigde vetzuren, suikers en zout/natrium is verlaagd ten opzichte van een reguliere variant, behoeft er voor deze specifieke voedingsstoffen niet aan het profiel te worden voldaan. Met andere woorden: als een producent in een bepaald product het gehalte aan verzadigde vetzuren voldoende omlaag brengt om dit te claimen, mag het nieuwe product evenzo nog meer verzadigde vetzuren bevatten dan het maximum dat gesteld gaat worden in het voedingsprofiel. De claim is dan tóch toegestaan.
2. De zogenoemde “disclosure” uitzondering. Dit houdt in dat als een product voor één voedingsstof niet voldoet aan het voedingsprofiel, dit product tóch kan worden voorzien van een voedingsclaim mits in de nabijheid van de claim, aan dezelfde kant een even leesbare vermelding over deze specifieke voedingsstof wordt aangebracht. Met andere woorden: op een product dat téveel natrium/zout bevat volgens het voedingsprofiel kan wel een voedingsclaim worden gemaakt inzake het suikersgehalte (mits aan andere eisen wordt voldaan!), als er in de buurt van die claim in een vergelijkbare lettergrootte wordt vermeld dat het product veel natrium/zout bevat.

Het is niet geheel duidelijk hoe de eerste uitzondering moet worden uitgelegd. Totdat de voedingsprofielen zijn vastgesteld kan een claim over een reductie van 30% van de genoemde stoffen in ieder geval. Het zou voor de hand liggen dat dit soort claims na het vaststellen van de voedingsprofielen kan worden voortgezet omdat anders deze uitzondering geen praktische waarde heeft (het enige voorbeeld dat wij dan konden identificeren is snoep waarin het suikergehalte ten minste 30% is verlaagd) Echter, daar is nog geen zekerheid over. Enkele EU lidstaten hebben deze vraag al wel naar voren gebracht in het Brusselse overleg. De tweede uitzondering zal naar verwachting in de praktijk niet veel worden gebruikt omdat weinig producenten veel nadruk willen leggen op een als negatief ervaren aspect van hun product: het positieve effect van de claim wordt er effectief mee tenietgedaan.

Specifieke bepalingen alcoholische dranken

Voor alcoholische dranken met meer dan 1,2 volumeprocent alcohol geldt een verbod op het dragen van gezondheidsclaims. Ook aan voedingsclaims zijn beperkingen gesteld: deze mogen alleen verwijzen naar een laag of verlaagd alcoholgehalte en/of een verlaagde energetische waarde. Deze laatste variant mag ook worden gehanteerd op dranken met hogere alcoholgehalten. Meer concreet: een “light” bier mag meer dan 1,2 volumeprocent alcohol bevatten. Aangezien de exacte grenswaarden voor een “laag”, “verlaagd” of “afwezig” alcoholgehalte niet op Europees niveau zijn vastgesteld, en die voor een verlaagde energetische waarde in alcoholbevattende dranken evenmin, mogen bestaande nationale bepalingen worden toegepast. In Nederland bestaan dergelijke bepalingen niet. Hiervoor moet derhalve een pragmatische oplossing worden gezocht waarvoor de Claimsverordening handreikingen biedt in de Annex waarin diverse voedingsclaims zijn gedefinieerd. Bijvoorbeeld dat de daar geldende getallen voor energie ook voor alcoholhoudende dranken van toepassing zijn.

Algemene voorwaarden (artikel 5)

Voor het maken van voedings- en gezondheidsclaims is een aantal algemene eisen gesteld waaraan te allen tijde moet worden voldaan.

Heilzaam nutritioneel of fysiologisch effect

Een claim over de aan- of afwezigheid van een nutriënt of een verlaagde (verhoogd staat niet in artikel 5 lid 1 a – wij weten niet of dat het een foutje is) hoeveelheid moet een bewezen heilzaam nutritioneel of fysiologisch effect hebben. Dat effect moet zijn vastgesteld aan de hand van algemeen aanvaard wetenschappelijk bewijs. Een reductie van een nutriënt van bijvoorbeeld 50% lijkt heel veel. Echter, als deze reductie voedingskundig gezien niet relevant is, bv. omdat het een verlaging is van een nutriënt dat al nauwelijks aanwezig is, dan is een claim hierover niet toegestaan.

Significante hoeveelheid

De nutriënt of stof waarover de claim wordt gemaakt moet in het eindproduct aanwezig zijn in een significante hoeveelheid. Voor vitamines en mineralen is dat eenvoudig te bepalen want in de bijlage EU Richtlijn 90/496/EEG¹² staat “In de regel moet voor het bepalen van wat een significante hoeveelheid is, per 100 g of 100 ml, dan wel per verpakking indien deze slechts één portie bevat, van 15 % van de in deze bijlage aangegeven aanbevolen dosis worden uitgegaan.” In de bijlage worden de aanbevolen dagelijkse hoeveelheden vermeld voor een aantal vitamines en mineralen. Voor andere stoffen dan vitamines en mineralen is dit veel lastiger omdat dan een significante hoeveelheid van een stof moet worden bepaald in een levensmiddel die volgens algemeen aanvaard wetenschappelijk bewijs het geclaimde effect heeft. Een bedrijf zal dit dus zelf moeten onderbouwen. Deze eigen onderbouwing geldt eveneens voor de afwezigheid of aanwezigheid in een verlaagde hoeveelheid van een nutriënt of stof. Deze significante hoeveelheid moet aanwezig zijn in de hoeveelheid van het product die de consument redelijkerwijs kan consumeren, bv. in een glas van 200 ml.

Biologische beschikbaarheid

Indien van toepassing moet de nutriënt of de stof waarvoor de claim wordt gemaakt aanwezig zijn in een vorm die door het lichaam kan worden gebruikt (d.w.z. biobeschikbaar zijn). Voor vitamines en mineralen kan daarvoor gebruik worden gemaakt van de chemische vormen zoals omschreven in bijlage II van de zogenaamde verrijgingsverordening die gelijktijdig met de Claimsverordening is gepubliceerd.¹³ Voor andere stoffen zal een exploitant dit zelf moeten onderbouwen.

---

¹² Richtlijn 90/496/EEG van de Raad van 24 september 1990 inzake de voedingswaarde-etikettering van levensmiddelen (PB L 276), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2003/120/EG van de Commissie van 5 december 2003, PB L 333.

¹³ Verordening (EG) Nr. 1925/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 betreffende de toevoeging van vitamines en mineralen en bepaalde andere stoffen aan levensmiddelen, PB L 404, 30 december 2006. Zie ook overweging 10 van deze verordening.

Begrijpelijk

De gemiddelde consument moet in staat zijn om de heilzame effecten die in een claim worden beschreven te begrijpen. Naar alle waarschijnlijkheid zal de EFSA bij de beoordeling van claims enigszins op dit punt ingaan, al zal dit ernstig worden bemoeilijkt door het feit dat zij dit voor zeer veel talen zal moeten doen. Het lijkt meer waarschijnlijk dat voor wat betreft begrijpelijkheid en bewoording te zijner tijd de nationale overheden op een of andere manier een rol krijgen.

Voor consumptie gereed product

Voedings- en gezondheidsclaims moeten betrekking hebben op het product gereed voor consumptie overeenkomstig de aanwijzingen van de fabrikant. Bijvoorbeeld bij een poeder moet de claim betrekking hebben op het opgeloste poeder, bij pasta moet de claim betrekking hebben op de "gare" pasta.

Wetenschappelijke onderbouwing (artikel 6)

Algemeen aanvaard wetenschappelijk bewijs

Alle voedings- en gezondheidsclaims moeten zijn gebaseerd op/onderbouwd zijn door algemeen aanvaard wetenschappelijk bewijs. De Claimsverordening definieert echter niet wat dit inhoudt. Dus iedere exploitant zal dit zelf moeten bepalen rekening houdend met de zwaarte van de claim. De bevoegde autoriteiten van de lidstaten (in Nederland de VWA) kunnen de documenten ter onderbouwing van de claim opvragen bij de exploitant.

Intern dossier

Concluderend kan worden gezegd dat een exploitant voor iedere claim in elk geval een intern dossier aanwezig moet hebben waarin wordt aangegeven hoe aan de algemene voorwaarden (vooral de artikelen 5 en 6) van de Claimsverordening wordt voldaan. De diepgaandheid van dit dossier is afhankelijk van het soort claim en de zwaarte.

Voedingswaarde-informatie (artikel 7)

Verplichte voedingswaardedeclaratie

Zoals momenteel praktijk in Nederland, is het declareren van de voedingswaarde van een product verplicht als er een voedings- of gezondheidsclaim wordt gebruikt. De Claimsverordening verandert die verplichting niet voor voedingsclaims. Wél worden er zwaardere eisen gesteld voor gezondheidsclaims. Voor voedingsclaims kan worden volstaan met het vermelden van de zogenaamde “grote vier” (=energie, eiwitten, koolhydraten, vetten) als die onderwerp zijn van de claim, eventueel aangevuld met de stof waarover de claim gaat als dat niet één van die vier betreft. De Claimsverordening schrijft voor dat de “grote 8” (=energie, eiwitten, koolhydraten, suikers, vetten, verzadigde vetzuren, voedingsvezels en natrium), eventueel aangevuld met de stof waarover de claim gaat als dat niet één van die acht betreft, moeten worden vermeld voor voedingsclaims over suikers, verzadigde vetten, vezel of natrium en voor gezondheidsclaims.¹⁴

Aanpassen voedingswaarde-etikettering voor 1 juli 2007

Vele bedrijven zullen hun voedingswaarde-etikettering moeten aanpassen als ze claims willen blijven gebruiken. Daarbij komt dat ze deze aanpassingen zullen moeten doorvoeren voor 1 juli 2007. De overgangstermijnen voor de verschillende claims zijn namelijk alléén van toepassing op de claims, niet op de overige gebruiksvoorwaarden. Niet-verpakte levensmiddelen of levensmiddelen die pas bij aankoop worden verpakt, zijn vrijgesteld van de verplichting tot voedingswaarde-informatie.

---

¹⁴. De Europese Commissie heeft hierover half april 2007 duidelijkheid verstrekt aan het ministerie van VWS.

Voedingsclaims (specifieke voorwaarden) (artikel 8)

Lijst met toegestane voedingsclaims en gebruiksvoorwaarden

In de bijlage bij de Claimsverordening staat een lijst met toegestane voedingsclaims en de voorwaarden voor het gebruik van deze claims. Uitgangspunt is dat alleen de in de bijlage beschreven voedingsclaims mogen worden gebruikt. Deze bijlage kan worden gewijzigd door middel van de Comitologieprocedure.

In tegenstelling tot de meeste andere EU landen heeft Nederland al lange tijd nationale wetgeving over voedingsclaims neergelegd in het Warenwetbesluit Voedingswaarde-informatie levensmiddelen.¹⁵ Het ministerie van VWS heeft aangekondigd dat deze nationale wetgeving zal worden ingetrokken per 1 juli 2007. De tekst van het ingetrokken artikel 8 blijft in elk geval beschikbaar tot het aflopen van de betrokken overgangstermijn.¹⁶

Verschillen met bestaande Nederlandse regelgeving

Hieronder worden de belangrijkste verschillen weergegeven tussen de huidige Nederlandse eisen en de EU eisen voor voedingsclaims:

- ✚ voor de claim “lage energetische waarde” gaat gelden dat de calorische inhoud maximaal 40 kcal/100g/ml mag zijn (wás 50 kcal);
- ✚ voor de claim “rijk aan” voor vitamines en mineralen gaat gelden dat 30% van de Aanbevolen Dagelijkse Hoeveelheid (ADH) minimaal aanwezig moet zijn per 100 g/ml. De claim “rijk aan” mag ook gebruikt worden als er minimaal 30% van de ADH aanwezig is per verpakking als deze slechts 1 portie bevat (in plaats van 20% van de ADH in een redelijk geachte dagconsumptie (los van welke verpakking dan ook) in de Warenwet);
- ✚ voor claims over een verhoogd of een verlaagd gehalte van een nutriënt is een verhoging respectievelijk verlaging van 30% vereist. Voor zout is een verschil van 25% (in plaats van 33% in de Warenwet voor een beperkt aantal nutriënten) voldoende. Voor micronutriënten is een verschil van 10% ten opzichte van de referentiewaarden van de richtlijn 90/496/EEG inzake voedingswaarde informatie aanvaardbaar (dit zou betekenen dat b.v. voor calcium met een ADH van 800 mg een verschil van 80 mg aanvaardbaar zou zijn);
- ✚ bij de claim “zonder toegevoegde suikers” op levensmiddelen die van nature suikers bevatten moet worden vermeld “dit product bevat natuurlijke suikers”;
- ✚ claims over hoge(re) gehalten meervoudig onverzadigd vet zullen niet meer toegelaten zijn; en

---

¹⁵ Besluit van 7 september 1993, Staatsblad 483.

¹⁶ Nota van toelichting op de beoogde wijziging dd. 1 juli 2007 van het Warenwetbesluit Voedingswaarde-informatie levensmiddelen. De tekst van artikel 8 zoals geldend direct voor 1 juli 2007 is op te zoeken op www.wetten.nl.

- Voor de claim “vezelrijk” geldt dat het product minimaal 6g/100g of 3g/100 kcal vezel moet bevatten (was minimaal 10% van de droge stof of 10% van het gereede vloeibare product).

Vergelijkende claims (artikel 9)

Misleidende en vergelijkende reclame

Vergelijkende claims worden in de Claimsverordening gezien als een soort voedingsclaims. In het artikel over vergelijkende claims staat vermeld dat alleen levensmiddelen van dezelfde categorie met elkaar mogen worden vergeleken en dat moet worden vergeleken met een product waarop geen claim mogelijk is. Echter, er wordt ook verwezen naar Richtlijn 2006/114/EG inzake misleidende en vergelijkende reclame (de facto verwijzing naar oude richtlijn 84/450/EEG in de Claimsverordening), en wel zodanig dat deze per definitie van toepassing is op producten van verschillende producenten waarop claims worden gedragen. In deze Richtlijn staat vermeld dat producten met eenzelfde doel of in dezelfde behoefte voorzien met elkaar kunnen worden vergeleken¹⁷. Dit zou kunnen betekenen dat bijvoorbeeld vergeleken kan worden tussen twee typen ontbijtproducten met verschillende samenstelling (van verschillende fabrikanten) maar met een vergelijkbare voedingswaarde of tussen twee verschillende producten (van verschillende fabrikanten) met een gelijk mineralengehalte (onder de voorwaarde dat de geclaimde stof in gelijke mate door het lichaam kan worden gebruikt). Helaas is het voorsnog niet duidelijk wat de relatie met deze Richtlijn in de praktijk zal inhouden. De voorbeelden zijn bestaande praktijkgevallen en het is niet bekend of deze kunnen blijven voortbestaan.

Categorieën

Een volgende kwestie betreft de zogenoemde “dezelfde categorie”. Als een fabrikant wenst te vergelijken tussen twee producten, gaat het dan om dezelfde categorieën als waar (mogelijk) sprake is bij de vaststelling van de voedingsprofielen? Als dit wel het geval zou zijn, dan duurt het nog enige tijd eer er van dergelijke vergelijkende claims sprake kan zijn, terwijl deze momenteel volstrekt legitiem worden gebruikt. Verder is de praktische toepasbaarheid van de gekozen indeling voor profielen zeer twijfelachtig. Het is immers gericht op een heel ander doel dan de indeling bij vergelijkende claims. Voor de industrie zou de beste oplossing er een zijn waarbij de categorieën niet worden gedefinieerd of vastgesteld. De keuze voor een categorie indeling kan ook in het bijzonder afhankelijk zijn van de gekozen voedingsstof waarover men een vergelijkende claim wenst te maken. Ter illustratie: bij een claim over het natriumgehalte van een type broodbeleg, is het defacto onzinnig om een vergelijking met zoete broodbelegsoorten te maken. Bij een vergelijkende claim over het energiegehalte van een bepaald type broodbeleg kan het wel degelijk zinvol zijn meerdere typen broodbeleg in de vergelijking te kunnen meenemen. De categorie zal in het laatste geval veel breder kunnen zijn. Tenslotte lijkt het niet nodig om deze categorieën te definiëren als het om consumentenbescherming gaat. De Claimsverordening verplicht nl. tot het vermelden van het verschil in hoeveelheid van het nutriënt of de energie ten opzichte van het product waarmee wordt vergeleken. Dus de consument kan zien welke producten met

---

¹⁷. Artikel 4, onder a uit Richtlijn 2006/114/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 inzake misleidende reclame en vergelijkende reclame (gecodificeerde versie, PbEG L 376).

elkaar worden vergeleken en welk aspect wordt vergeleken. De Claimsverordening specificert niet hoe deze vergelijking moet worden weergegeven. Onzes inziens, kan dit bijvoorbeeld in een voedingswaardetabel waarin de producten naast elkaar worden gezet maar ook in tekstvorm door een zin als “dit product bevat 30% meer calcium dan producten van categorie X”.

Relatie met de bijlage

In de bijlage staan eveneens claims vermeld die als “vergelijkend” zouden kunnen beschreven. Onzes inziens betreft dit een ander type dan die in artikel 9 worden vermeld. Waarom anders verschillend formuleren? De vergelijkende claim in de context van artikel 9 vergelijkt de samenstelling van een levensmiddel met die van een reeks levensmiddelen, de claims in de bijlage vereisen dat het gehalte aan een bepaald nutriënt 30% lager/hoger is dan dat van een vergelijkbaar product. Ten gevolge hiervan kan nog de vraag worden gesteld of een vergelijkende claim in de context van artikel 9 altijd betrekking moet hebben op een verschil van 30% ten opzichte van de levensmiddelen waarmee wordt vergeleken of dat een lager percentage ook toegestaan is zolang wordt voldaan aan de voorwaarden van de Claimsverordening (en dan vooral het bewezen heilzaam nutritioneel of fysiologisch effect van artikel 5).¹⁸

Deze onduidelijkheden over vergelijkende claims brengt voor vele bedrijven risico's met zich mee.

---

¹⁸. Ten tijde van het verschijnen van deze handleiding wordt er in de EU over gesproken in het Comité dat deze interpretatieve kwesties behandelt.

Gezondheidsclaims (specifieke voorwaarden) (artikel 10)

Gezondheidsclaims zijn alleen dan toegestaan als wordt voldaan aan de algemene beginselen (vooral de artikelen 3-7) die hiervoor zijn vermeld, er wordt voldaan aan de specifieke voorwaarden per type claim en verder dat de claims zijn opgenomen in de lijsten die zullen worden opgesteld zoals vermeld in de artikelen 13 en 14 van de Claimsverordening.

Claims in vage bewoordingen

Één van de resultaten van de publicatie van de Claimsverordening is dat vage claims (verwijzingen naar algemene, niet-specifieke, voordelen van een voedingsstof of het levensmiddel voor de algemene gezondheid of voor het welzijn op het gebied van gezondheid) alleen dan zullen zijn toegestaan als ze worden vergezeld van een claim die is opgenomen in één van de genoemde lijsten. Uiteraard moet ook aan alle andere algemene en specifieke voorwaarden worden voldaan. Dit betekent in ieder geval dat dergelijke, veelal tamelijk suggestieve, beweringen op termijn van de markt zullen verdwijnen.

Extra informatie op het etiket

Zoals al gemeld in de paragraaf over “Onderwerp en toepassingsgebied” moet het gebruik van een gezondheidsclaim vergezeld gaan van bepaalde extra informatieverstrekking bij de etikettering van producten (en bij het ontbreken daarvan moet deze in de presentatie en de reclame worden weergegeven). Zo moet er een bewering worden aangebracht waarin wordt gewezen op het belang van een gevarieerde, evenwichtige voeding en een gezonde levensstijl. De precieze tekst en manier van weergegeven worden niet voorgeschreven in de Claimsverordening, en dat geeft het bedrijfsleven enige vrijheid. Tevens moet de benodigde hoeveelheid van het levensmiddel en het vereiste consumptiepatroon om het geclaimde effect te bereiken, worden aangegeven (bv. 1 portie van 100 gram per dag). Indien van toepassing moeten mensen die het gebruik van het levensmiddel moeten vermijden, worden gewaarschuwd (bv. jonge kinderen of zwangere vrouwen). Ook moet er op passende wijze worden gewaarschuwd voor producten die bij overmatig gebruik een gezondheidsrisico kunnen inhouden. In beginsel moet deze informatie vanaf het moment dat de Claimsverordening van toepassing is (d.w.z. 1 juli 2007) bij gebruik van gezondheidsclaims worden vermeld. Naast deze verplichte vermeldingen bij gebruik van gezondheidsclaims, zal ook uitgebreide voedingswaarde-informatie moeten worden vermeld conform artikel 7 van de Claimsverordening.

Nationale verenigingen van medische professie (artikel 11)

Mogen nationale verenigingen van gezondheidswerkers, voedingsdeskundigen of diëtisten en liefdadigheidsinstellingen op het gebied van de volksgezondheid het gebruik van bepaalde producten aanbevelen of goedkeuren? Hiervoor zijn in de Claimsverordening geen regels opgenomen. Wel wordt aangegeven dat nationale voorschriften hiervoor kunnen worden toegepast. Wil dit bruikbaar zijn voor een bedrijf dat in meerdere landen producten afzet, dan zullen dergelijke verenigingen in het ene land moeten worden erkend door de andere lidstaten. Het is ons tot nu toe niet bekend of hiervoor specifieke regels bestaan in Nederland.

Verboden gezondheidsclaims (artikel 12)

Een aantal varianten van gezondheidsclaims is expliciet verboden. Zo mag er geen claim worden gebruikt waarin de indruk wordt gewekt dat het niet nuttigen van het bewuste levensmiddel de gezondheid zal schaden (defacto herhaling van wat reeds onder de algemene beginselen voor alle claims in de Claimsverordening is vermeld). Ook is het verboden te zinspelen op de snelheid of de mate van gewichtsverlies. Een claim als “meer dan 3 kg gewichtsverlies per week” en vergelijkbare kreten zijn niet toegestaan. Overigens zijn deze varianten ook nu al verboden.

Ook zijn claims verboden waarin wordt verwezen naar aanbevelingen van individuele artsen of beroepsbeoefenaren op het gebied van de volksgezondheid. Met andere woorden: de Nederlandse Vereniging van Diëtisten kan op een product een aanbeveling doen, diëtist A. te Z mag een product niet aanprijzen (zie ook artikel 11).

“Generieke gezondheidsclaims” (artikel 13)

3 soorten generieke gezondheidsclaims

De gezondheidsclaims die niet gaan over ziekterisicobeperking en de ontwikkeling en gezondheid van kinderen worden ook wel aangeduid als “generieke gezondheidsclaims”. De Claimsverordening maakt onderscheid tussen 3 soorten generieke gezondheidsclaims:

- ✚ claims over de rol van een nutriënt of andere stof bij de groei en ontwikkeling en de functies van het lichaam;
- ✚ claims over psychologische functies of gedragsfuncties; en
- ✚ claims over het afslankende of gewichtsbeheersende effect, een vermindering van het hongergevoel, een versterking van het gevoel van verzadiging of beperking van de in de voeding beschikbare energie.

Europese lijst met generieke gezondheidsclaims

Voor generieke gezondheidsclaims zal de Europese Commissie uiterlijk 31 januari 2010 een Europese lijst opstellen, met inbreng van de lidstaten en evaluatie door de EFSA. Door de Europese brancheorganisatie voor de levensmiddelenindustrie (CIAA) wordt een lijst met generieke gezondheidsclaims opgesteld die door de industrie als voldoende onderbouwd worden gezien. Momenteel wordt deze gefinaliseerd. Deze lijst zal de FNLI in Nederland te zijner tijd aanbieden aan het ministerie van VWS, die deze lijst op haar beurt hopelijk zal opnemen in haar claimslijst die wordt toegestuurd aan de Europese Commissie. Generieke gezondheidsclaims die op deze lijst staan en gebaseerd zijn op algemeen aanvaard wetenschappelijk bewijs en worden begrepen door de gemiddelde consument, mogen door iedere exploitant worden gebruikt (als verder ook wordt voldaan aan de eisen uit de Claimsverordening).

Procedure tot het opstellen van de Europese lijst

De Claimsverordening bevat een uitgebreide procedure voor het opstellen van deze EU lijst met generieke gezondheidsclaims. In Nederland zullen dossiers voor gezondheidsclaims kunnen worden ingediend via de website van het Regulier Overleg Warenwet.¹⁹.

Voorbeelden van mogelijke claims op deze lijst zijn de relatie tussen calcium en botgezondheid, probiotica en ondersteuning van de darmwerking en vitamines A, C en E en ondersteuning van de weerstand.

---

¹⁹. Zie voor meer informatie, alsmede een handleiding voor het indienen van dossiers: www.row.minvws.nl. Hierop zal medio 2007 deze informatie worden geplaatst.

Gezondheidsclaims inzake ziekterisicobeperking en “kinderclaims” (artikel 14)

Goedkeuring op Europees niveau

Gezondheidsclaims inzake ziekterisicobeperking en “kinderclaims” zijn alleen toegestaan na individuele goedkeuring op Europees niveau (zie hiervoor de bespreking van de artikelen 15-20). Hiertoe worden vergunningen verleend. Als een exploitant zo'n claim wil gebruiken, is het advies om zo snel mogelijk een dossier hiervoor samen te stellen.

Etiketteringeisen

Voor deze beide soorten claims moet worden voldaan aan de etiketteringeisen voor gezondheidsclaims (zie de bespreking van de artikelen 7 en 10). Daarnaast moet bij claims betreffende ziekterisicobeperking worden vermeld dat de ziekte waarnaar de claim verwijst meerdere risicofactoren heeft en dat verandering van één van die factoren al dan niet een heilzaam effect kan hebben.

Aanvraagprocedures voor gezondheidsclaims (artikelen 15-20)

Aanvraagprocedures.

De artikelen 15-20 van de Claimsverordening beschrijven de aanvraagprocedure voor alle soorten gezondheidsclaims.

Aanvragen vergunning voor het gebruik van “artikel 14” gezondheidsclaims

Het aanvragen van een vergunning voor het gebruik van gezondheidsclaims inzake ziekterisicobeperking en “kinderclaims” moet bij de bevoegde nationale autoriteit plaatsvinden. De aanvraag omvat de naam en het adres van de aanvrager, de stof/het levensmiddel of de categorie levensmiddelen waarover de claim wordt gemaakt, een afschrift van verricht onderzoek, informatie over eigendomsrechten, een bewoordingvoorstel en een samenvatting.

Technische ondersteuning van en instrumenten voor MKB-bedrijven

De Europese Commissie zal passende technische ondersteuning en instrumenten ter beschikking stellen om exploitanten van levensmiddelenbedrijven (en dan met name MKB) te assisteren bij het voorbereiden en indienen van aanvragen voor goedkeuring van gezondheidsclaims.

Tot op heden heeft de Europese Commissie zelfs niet een discussiedocument gepresenteerd over hoe de technische ondersteuning en het instrumentarium eruit zouden moeten zien. De Claimsverordening vereist degelijke dossiers voor het mogen gebruiken van gezondheidsclaims. Dit is noodzakelijk om zeker te stellen dat consumenten alleen aangetrokken kunnen worden door claims die in voldoende mate wetenschappelijk zijn onderbouwd en het geclaimde effect daadwerkelijk te bewerkstelligen. Dit principe staat op zichzelf in het geheel niet ter discussie.

Samenstelling wetenschappelijke onderbouwing

Rond de zomer van dit jaar zal de EFSA meer informatie geven over de benodigde informatie voor de dossiers ter onderbouwing van de gezondheidsclaims. Het is voor veel bedrijven (en niet alleen MKB-bedrijven) bijzonder moeilijk om deze wetenschappelijke onderbouwing zelf samen te stellen – waarbij nog wordt voorbijgegaan aan de moeilijkheid dat in veel gevallen het bedrijf ook zelf onderzoek dient te instigeren om bewijs sluitend te krijgen. Alleen al het bijeengaren van een dossier op basis van bestaande wetenschappelijke literatuur vereist een bepaalde kennis en kunde van zowel producten, bestanddelen van producten, functionele stoffen als de effecten daarvan op de menselijke gezondheid. Bij heel veel bedrijven in de levensmiddelenindustrie, in het bijzonder – opnieuw- de MKB bedrijven is dergelijke kennis niet in de organisatie aanwezig. Deze constatering impliceert dat, tenzij de Europese Commissie daadwerkelijk met voorstellen en handleidingen komt, het bijzonder moeilijk zal zijn voor veel bedrijven om überhaupt gebruik te kunnen maken van de mogelijkheden van gezondheidsclaims inzake ziekterisicobeperking en “kinderclaims” die de Claimsverordening biedt. (claims van generieke lijst kan MKB juist ook relatief gemakkelijk gebruiken)

Aanvullingen op de artikel 13 lijst

Bedrijven kunnen als ze een gezondheidsclaim willen gebruiken die niet op de artikel 13 lijst staat (en niet te beschouwen als artikel 14 claim) een aanvraag doen tot het opnemen van de claim in de bewuste lijst. Ook deze aanvraag dient bij de bevoegde nationale autoriteit te worden ingediend. Ook hiervoor zal de nog door de EFSA te verstrekken informatie benodigd zijn.

Algemene bepalingen (artikelen 20-27)

Communautair Repertorium

De Europese Commissie zal een lijst opstellen met alle in de EU toegestane voedings- en gezondheidsclaims en de daarvoor geldende voorwaarden, evenals een lijst met afgewezen gezondheidsclaims en de redenen daarvoor. Dit geheel wordt ook aangeduid met de term “Communautair Repertorium”. Het is onze verwachting dat dit Repertorium zal worden gepubliceerd op de website van het DG Sanco van de Europese Commissie.

Bescherming wetenschappelijke gegevens

De Claimsverordening biedt voor vergunningaanvragende (art. 14) dan wel uitbreiding van de lijst van gezondheidsclaims (art. 13) aanvragende bedrijven de mogelijkheid om de aan de claim ten grondslag liggende wetenschappelijke gegevens te beschermen. Deze kunnen vijf jaar lang, vanaf de datum van afgifte van de vergunning worden beschermd. Op de te hanteren claim ligt geen beschermingsmogelijkheid, deze wordt gepubliceerd bij aanpassing van het Communautair Repertorium. Dit betekent dat niet alleen de aanvrager, doch ook andere bedrijven van dergelijke nieuw toegevoegde claims gebruik kunnen maken. Ze mogen echter vijf jaar lang geen gebruik maken van de onderliggende gegevens. Maakt een bedrijf dus gebruik van een dergelijke gezondheidsclaim, dan zal dit bedrijf zelf eveneens een dossier moeten hebben opgebouwd om de wetenschappelijke onderbouwing aan te kunnen tonen als de toezichthoudende instantie hierover navraag doet bij een controle.

Procedurele bepalingen

De artikelen 22-27 van de Claimsverordening bevatten verder een groot aantal procedurele bepalingen die voornamelijk zijn gericht op de verschillende nationale overheden in de EU. Tevens wordt in deze bepalingen aangekondigd dat de Europese Commissie uiterlijk op 19 januari 2013 de Raad en het Europees Parlement een evaluatie verslag zal voorleggen over de toepassing van de Claimsverordening. Belangrijke aandachtspunten zullen de marktontwikkelingen alsmede de begrijpelijkheid van claims zijn.

Overgangmaatregelen (artikelen 28 en 29)

Uitgebreid scala aan overgangmaatregelen

De Claimsverordening is van toepassing vanaf 1 juli 2007. Vanaf die datum kent de verordening een uitgebreid scala aan overgangmaatregelen met betrekking tot het gebruik van verschillende claims (artikel 28). Voor veel bedrijven is het bijzonder verwarrend welke overgangstermijn in welke situatie van toepassing is. Nogmaals wordt benadrukt dat, afgezien van de zogenoemde uitverkooptermijn, alle overgangmaatregelen alleen van toepassing zijn op de claims. Aan de andere vereisten in de Claimsverordening moet in beginsel per 1 juli 2007 worden voldaan.

Voor een door het Ministerie van VWS opgestelde samenvatting en een door de Productschappencommissie Levensmiddelenwetgeving (PLW) gemaakt flowschema, wordt de lezer verwezen naar de websites van de FNLI en/of van de PLW.

In Nederland heeft de VWA een gedoogperiode van 1 jaar aangekondigd vanaf 1 juli 2007 voor overtredingen van de Claimsverordening die niet leiden tot misleidende claims. Echter, zo'n gedoogsituatie biedt geen juridische zekerheid en het is op dit moment niet bekend of andere EU overheden zo'n gedoogsituatie zullen overnemen.

Opsomming termijnen met voorbeelden

Hieronder wordt volstaan met een samenvattende opsomming van de termijnen, elk belicht met een – hopelijk – illustratief voorbeeld ter verduidelijking en soms een aanvullende kanttekening.

- ✚ Vóór 1 juli 2007 in de handel gebrachte of geëtiketteerde levensmiddelen met claims die niet aan de Claimsverordening voldoen, kunnen tot 1 juli 2007 plus de houdbaarheidsdatum, doch uiterlijk tot en met 31 juli 2009 in de handel worden gebracht.

Een zakje suikerwerk met daarop een voedingsclaim die niet in de Annex is opgenomen die voor 1 juli 2007 is verpakt en geëtiketteerd, kan tot de houdbaarheidsdatum, tenzij deze verder strekt dan 31 juli 2009, worden verkocht.

Nadeel van deze wijze van verwoorden van de uitverkoopregeling is dat exploitanten van producten met een korte houdbaarheidsdatum, niet of nauwelijks de gelegenheid krijgen om van deze regeling gebruik te maken. Zij moeten hun etiketten bijna direct na 1 juli 2007 aan de voorwaarden van de Claimsverordening hebben aangepast. Dit betekent een snelle omschakelingsperiode voor deze exploitanten.

- ✚ Een voedingsclaim die voldoet aan de bijlage bij de Claimsverordening, doch waarvan het product waar de claim op wordt gebruikt niet aan het voedingsprofiel voldoet (eventueel exclusief één voedingsstof) mag tot uiterlijk 19 januari 2011 worden gebruikt (tot uiterlijk 2 jaar na vaststelling van de voedingsprofielen).

Een product met een relatief hoog gehalte aan natrium en verzadigd vet, en met weinig voedingsvezels, waarbij een claim wordt gebruikt over het suikerarm zijn van het product conform de voorwaarden zoals deze gesteld zijn in de Annex van de Claimsverordening, blijkt op het moment dat de profielen worden vastgesteld niet aan het voedingsprofiel te voldoen. Aan alle overige algemene en specifieke voorwaarden wordt voldaan. Bij dit product kan de claim worden toegepast tot uiterlijk twee jaar na het vaststellen van de voedingsprofielen.

- ✚ Producten voorzien van handelsmerken of merknamen die vóór 1 januari 2005 reeds bestonden, en die niet aan de Claimsverordening voldoen mogen blijvend in de handel worden gebracht tot en met 19 januari 2022.

Handelsmerken, merknamen of fantasienamen die als een voedings- of gezondheidsclaim kunnen worden uitgelegd (bijvoorbeeld met “slank” of “vita” in de naam), mogen tot en met 19 januari 2022 in onveranderde vorm op de markt worden gebracht, mits deze merken of namen reeds bestonden vóór 1 januari 2005. Op een merknaam die pas in bijvoorbeeld mei 2006 is gelanceerd is deze overgangsmaatregel niet van toepassing. Dan geldt slechts de uitverkooptermijn vanaf 1 juli 2007 en houdbaarheidstermijn tot uiterlijk 31 juli 2009. Producten met generieke benamingen kunnen voor wat betreft de van toepassing zijnde overgangsmaatregel beschouwd worden als handelsmerk (zij vormen een variant op een merk of naam).

Als het voor exploitanten van dergelijke handelsmerken, merknamen of fantasienamen mogelijk is om op een andere wijze aan de Claimsverordening te voldoen, dan kan het merk of de naam ook na 19 januari 2022 blijven bestaan. Exploitanten van producten met een generieke benaming kunnen daarenboven een verzoek indienen tot handhaving van die benaming ondanks dat niet aan de Verordening wordt voldaan.

- ✚ Een voedingsclaim die niet voldoet aan de bijlage bij de Claimsverordening, doch die reeds voor vóór 1 juli 2006 in gebruik was conform nationale bepalingen mag worden gebruikt tot uiterlijk 19 januari 2010.

De claim “rijk aan ijzer” wordt gebruikt op een product dat per redelijk geachte dagconsumptie van 250 ml (bijvoorbeeld een kant-en-klaar soepproduct) een hoeveelheid ijzer levert van 3,5 mg. Conform de bestaande bepalingen in het Warenwetbesluit Voedingswaarde-informatie levensmiddelen is deze claim toegestaan want 3,5 mg ijzer is 25% van de Aanbevolen Dagelijkse Hoeveelheid (ADH) per redelijk geachte dagconsumptie. Deze 25% is 5 procentpunt meer dan de minimale eis. In de Claimsverordening mag deze claim echter pas worden gebruikt als het ijzergehalte 30% is per 100 g/ml product. Dit specifieke product bevat per 100 ml onvoldoende ijzer voor deze claim, namelijk slechts 1,4 milligram, terwijl onder de voorwaarden van de Claimsverordening dit 4,2 mg zou moeten zijn. De claim kan

echter, zonder productaanpassingen, tot uiterlijk 19 januari 2010 worden gebruikt. Wel dient de exploitant de verpakkingen aan te passen per 1 juli 2007 ten behoeve van de andere voorwaarden in de Claimsverordening.

Een ander voorbeeld betreft producten die in “rauwe” vorm wel aan de eisen in de Annex van de Claimsverordening voldoen inzake een bepaalde voedingsstof, doch niet in de voor consumptie gereede vorm – bijvoorbeeld door opname van water bij de bereiding. Dit komt onder andere voor bij rijst. In de bestaande nationale bepalingen is het zo geregeld dat het moet gaan om de producten zoals verkocht, niet zoals bereid. Een exploitant van een dergelijk product, kan de bewuste voedingskundige eigenschap blijven claimen tot 19 januari 2010 (mits uiteraard ook aan de getalsmatige eisen in de nationale bepalingen wordt voldaan).

- ✚ Voor voedingsclaims in de vorm van illustraties, grafische voorstelling of symbolen die wel aan de voorwaarden van de Claimsverordening voldoen, doch niet in de annex voorkomen maar wel in overeenstemming zijn met bestaande nationale bepalingen, dienen de nationale lidstaten actie te ondernemen. Uiterlijk 31 januari 2008 moeten deze bij de Europese Commissie worden ingediend, vergezeld van wetenschappelijke gegevens met de bewijsvoering. Vervolgens zal via Comitologie worden besloten of het gebruik van deze claim kan worden gecontinueerd. In geval het antwoord ontkennend is, mag de claim nog 12 maanden na dit besluit worden gebruikt. Als het antwoord bevestigend is, zijn er twee opties. Voldoet een product dat deze grafische claim gebruikt aan een voedingsprofiel, dan kan hij in ieder geval worden gecontinueerd. Is dit niet het geval, dan loopt de overgangstermijn tot en met 19 januari 2011.

Nederlandse voorbeelden zijn moeilijk te vinden. Het Engelse stoplichtensysteem lijkt hier wel onder te vallen.

- ✚ Generieke gezondheidsclaims (opgenomen in de lijst behorende bij artikel 13) waarbij wordt verwezen naar de rol van een voedingsstof of andere stof bij de groei en ontwikkeling en de functies van het lichaam mogen tot uiterlijk 31 oktober 2010 (=uiterste datum dat de artikel 13 lijst wordt vastgesteld) worden gebruikt, mits zij stroken met de Claimsverordening (d.w.z. voldoen aan etiketteringsvoorschriften per 1 juli 2007) voor wat betreft de voorwaarden en in overeenstemming zijn met toepasselijke nationale bepalingen. Mocht de gezondheidsclaim vervolgens op de lijst terecht zijn gekomen, dan kan het gebruik worden gecontinueerd. Indien dit niet het geval is, mag de claim niet meer worden gebruikt.

Vooralsnog is geen uitverkooptermijn opgenomen in de Claimsverordening in geval een dergelijke gezondheidsclaim niet op de lijst zal zijn opgenomen. Dit zou betekenen dat een claim die in overeenstemming is met nationale bepalingen van de ene op de andere dag niet meer kan worden gebruikt. Het bedrijfsleven heeft hier uiteraard bij VWS aandacht voor gevraagd.

- ✚ Andere generieke gezondheidsclaims dan die hierboven vermeld, hebben een eigen overgangsregime. Als de gezondheidsclaim in kwestie in Nederland is beoordeeld en toegestaan, kan de nationale overheid (VWS) de claim uiterlijk 31 januari 2008 toezenden aan de Europese Commissie. Via Comitologie procedure neemt de Commissie vervolgens het besluit om de claim al dan niet toe te laten. Zo nee, dan heeft een bedrijf nog tot zes maanden de tijd om het gebruik van de claim te discontinueren. Zo ja, dan kan een bedrijf, mits het product waarop de claim wordt gebruikt voldoet aan alle voorwaarden uit de Claimsverordening, de claim blijven gebruiken. Voldoet het product niet aan een profiel, dan is het gebruik tot uiterlijk 19 januari 2011 toegestaan. Als de claim niet is beoordeeld door VWS, kunnen fabrikanten tot 19 januari 2008 hiertoe een aanvraag indienen.
- ✚ Gezondheidsclaims over ziekterisicobeperking en over de ontwikkeling en gezondheid van kinderen kennen geen overgangstermijn.

Voor wat betreft de eerste vermelde categorie is dat logisch. Deze claims waren totnogtoe verboden. Een overgangstermijn is dan niet nodig. Claims over de ontwikkeling en gezondheid van kinderen zijn momenteel wél in gebruik en volstrekt legitiem. Het ontbreken van een overgangstermijn leidt er toe dat fabrikanten bepaalde producten (in ieder geval de verpakkingen mét de claims) voor 1 juli 2007 van de markt moeten halen, terwijl er een aanvraagprocedure loopt voor continuering. Momenteel wordt er in samenspraak met het Europees Parlement, de Commissie en alle EU lidstaten aan gewerkt deze omissie teniet te doen. Getracht wordt om dit in het kader van de aanpassing van de Comitologie procedure te doen. De VWA heeft wel aangekondigd dat zij voor deze claims in beginsel eenzelfde overgangsperiode zal laten gelden als de generieke gezondheidsclaims.

Conclusies

Veel aanpassingen op de verpakking

De belangrijkste conclusie is dat bedrijven die willen (blijven) claimen op voedings- en gezondheidgebied met veel aanpassingen van hun verpakkingen en/of reclame worden geconfronteerd. Bovendien is het bijzonder lastig dat bepaalde onderdelen van de Verordening nog enige tijd op zich zullen laten wachten, zoals de voedingsprofielen en de eerste versie van de zogenoemde artikel 13 lijst met generieke gezondheidsclaims.

Harmonisatie?

Dat er nu een Europese Claimsverordening is, is uit oogpunt van het functioneren van de interne markt een goede zaak. Aangezien er op verschillende plaatsen in de Claimsverordening interpretatieverschillen mogelijk zijn, is het goed mogelijk dat de gewenste harmonisatie niet compleet zal zijn in de 27 Europese lidstaten.

Verdwijnen vage claims

Het is op zichzelf als positief te beschouwen dat vage, slecht onderbouwde, claims naar alle waarschijnlijkheid van de markt zullen verdwijnen. Tenzij ze worden vergezeld van een meer concrete claim, doch in beginsel met dezelfde boodschap, zijn deze namelijk niet meer toegestaan.

Onzekerheid

Hoewel de EU Claimsverordening is gepubliceerd, geeft deze de bedrijven nog geen zekerheid over de wettelijke verplichtingen. Ten eerste niet omdat er een ingewikkeld systeem van overgangstermijnen is met verschillende overgangstermijnen voor verschillende soorten claims. Daarnaast betreffen de overgangsaatregelen defacto alleen de claim (of de product-claim combinatie) maar aan de overige voorwaarden (met name de etiketteringvoorschriften) moet in een eerder stadium worden voldaan. En ten tweede niet omdat de voedingsprofielen en de artikel 13 lijst met generieke gezondheidsclaims nog moeten worden vastgesteld. De onzekerheid voor veel bedrijven of hun producten al dan niet aan een voedingsprofiel zullen voldoen, is een volgende factor die het bedrijven bemoeilijkt. Voor sommige producten is wellicht al in een vroeg stadium na te gaan dat zij juist wel of juist niet in een profiel zullen vallen, voor veel verwerkte producten kan men in dit stadium hierover nog geen enkele uitspraak doen. Veel bedrijven zullen derhalve zo voorzichtig mogelijk zijn in het al ombouwen van hun verpakkingen en andere presentatie uitingen tot er meer zekerheid is. Tóch is dit laatste onverstandig: vanaf 1 juli 2007 geldt alleen de uitverkooptermijn voor die voorwaarden die niet aan één specifieke claim zijn gerelateerd.

Aanbevelingen voor bedrijven - stappenplan

Hieronder volgt een beperkt “stappenplan” van activiteiten aan de hand waarvan bedrijven zich zo goed mogelijk kunnen voorbereiden (met alle kanttekeningen die daarbij te plaatsen zijn) op het van toepassing worden van de Claimsverordening.

1. Neem als eerste de Claimsverordening zelf grondig door, alsmede de tekst van deze handleiding. Ook op de website van de FNLI is informatie te vinden waarvan het zinvol is om dit door te nemen. De website van de PLW (www.plw.nl) biedt ook veel informatie.
2. De vraag stellen of men al dan niet claims wil (blijven) gebruiken in de toekomst.
3. Inventariseren van de huidige gebruikte claims en, voor zover mogelijk, de toekomstige gewenste te gebruiken claims. Check ook of er handelsmerken, merknamen, fantasienamen dan wel generieke benamingen zijn die impliciet een claim inhouden.
4. Verdeel de resultaten van de inventarisatie onder in voedings- en gezondheidsclaims.
5. Beoordeel of de claims zijn toegelaten volgens de verordening.
  - a. Zo ja, dan door naar stap 6.
  - b. Zo nee, check per product-claimcombinatie welke overgangsbepaling van toepassing is zodat bekend is hoe lang de claim nog kan worden gebruikt.
  - c. Indien van toepassing bekijken of men de generieke benaming wil behouden zonder aan de Claimsverordening te voldoen. Zo ja: aanvraag hiertoe indienen. Zo nee: overgangstermijn handelsmerken mogelijk.
6. Neem zonodig actie:
  - a. Opnieuw de vraag stellen of men al dan niet claims wil (blijven) gebruiken in de toekomst. Zo ja, dan verdere mogelijke acties in gang zetten. Zo nee, ga na van welke producten de claims moeten worden verwijderd, en doe dit zo spoedig mogelijk.
  - b. Start een toelatingsprocedure, dan wel dien een aanvraag in voor een generieke gezondheidsclaim.
  - c. Wijzig eventueel de samenstelling van producten.
  - d. Controleer de algemene en specifieke voorwaarden voor het gebruik van voedings- of gezondheidsclaims en pas zo mogelijk etiketten aan.
  - e. Controleer de voedingswaarde-informatie op etiketten en pas deze indien nodig zo spoedig mogelijk aan.
  - f. Bouw dossiers op.
    - i. Voor voedingsclaims is dit vaak in geringe mate nodig, maar aan- en afwezigheid van nutriënt/stof en biobeschikbaarheid

moeten altijd zijn onderbouwd, alsmede het heilzame nutritionele effect (zie vooral de voorwaarden in artikelen 5 en 6).

- ii. Voor gezondheidsclaims is altijd een uitgebreid dossier nodig. Bij het gebruik van een generieke gezondheidsclaim kan dit dossier beperkter zijn dan bij andere soorten gezondheidsclaims. En voor nieuwe gezondheidsclaims en claims inzake ziekterisicoreductie en “kinderclaims” moet altijd een individuele aanvraag worden ingediend. Advies is om deze aanvraag zo snel mogelijk te doen (zodra er een aanvraagprocedure is ontwikkeld).

- 7. Blijf ontwikkelingen inzake de Claimsverordening volgen: als er wijzigingen worden aangebracht in de Claimsverordening, als er lijsten met claims worden gepubliceerd, kan men maar het beste snel op de hoogte zijn zodat op die ontwikkelingen kan worden geanticipeerd dan wel tijdig gereageerd.

Bijlage 1: Handige tips om informatie te vinden over claims

FNLI

[.www.fnli.nl](http://www.fnli.nl)

<http://www.fnli.nl/extranet> (alleen voor leden)

PLW

[.www.plw.nl](http://www.plw.nl)

Overheid (NL en EU)

[.www.wetten.nl](http://www.wetten.nl)

[.www.minvws.nl](http://www.minvws.nl)

[.www.vwa.nl](http://www.vwa.nl)

[.www.row.minvws.nl](http://www.row.minvws.nl)

[.www.overheid.nl](http://www.overheid.nl)

<http://eur-lex.europa.eu/nl/index.htm>

Diversen

[.www.voedingscentrum.nl](http://www.voedingscentrum.nl)

[.www.koagkag.nl](http://www.koagkag.nl)

Bijlage 2: Claimsverordening

RECTIFICATIES

Rectificatie van Verordening (EG) nr. 1924/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 inzake voedings- en gezondheidsclaims voor levensmiddelen*(Publicatieblad van de Europese Unie L 404 van 30 december 2006)*

Verordening (EG) nr. 1924/2006 komt als volgt te luiden:

**VERORDENING (EG) Nr. 1924/2006 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD
van 20 december 2006
inzake voedings- en gezondheidsclaims voor levensmiddelen**

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 95,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité ⁽¹⁾,Handelend volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag ⁽²⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Er komen in de Gemeenschap steeds meer levensmiddelen waarvoor op het etiket of in reclameboodschappen voedings- en gezondheidsclaims worden gedaan. Om een hoog beschermingsniveau voor de consumenten te waarborgen en hun keuze te vergemakkelijken, dienen de in de handel gebrachte producten, met inbegrip van de geïmporteerde producten, veilig en naar behoren geëtiketteerd te zijn. Een afwisselende en evenwichtige voeding is een voorwaarde voor een goede gezondheid en de afzonderlijke producten hebben een relatieve invloed op de totale voeding.
- (2) Verschillen tussen de nationale bepalingen met betrekking tot dergelijke claims kunnen het vrije verkeer van levensmiddelen belemmeren en tot ongelijke concurrentievoorwaarden leiden. Aldus hebben zij rechtstreekse gevolgen voor de werking van de interne markt. Het is derhalve noodzakelijk communautaire voorschriften voor het gebruik van voedings- en gezondheidsclaims voor levensmiddelen vast te stellen.
- (3) Richtlijn 2000/13/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 maart 2000 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgeving der lidstaten inzake de etikettering en presentatie van levensmiddelen alsmede inzake de daarvoor gemaakte reclame ⁽³⁾, bevat algemene voorschriften inzake etikettering. Richtlijn 2000/13/EG

bevat een algemeen verbod op informatie waardoor de koper wordt misleid of waarin aan levensmiddelen een geneeskrachtige werking wordt toegeschreven. Deze verordening dient de algemene beginselen van Richtlijn 2000/13/EG aan te vullen en te voorzien in specifieke bepalingen betreffende het gebruik van voedings- en gezondheidsclaims voor levensmiddelen die als zodanig aan de consument worden geleverd.

- (4) Deze verordening is van toepassing op alle voedings- en gezondheidsclaims die in commerciële mededelingen worden gedaan, met inbegrip van onder meer generieke reclame voor levensmiddelen en reclamecampagnes die geheel of ten dele door de overheid gefinancierd worden. Zij is niet van toepassing op claims die in niet-commerciële mededelingen worden gedaan, zoals dieetvoorschriften of adviezen van volksgezondheidsinstanties of -organisaties, noch op niet-commerciële mededelingen en informatie in de pers en in wetenschappelijke publicaties. Deze verordening is ook van toepassing op handelsmerken en andere merknamen die als voedings- of gezondheidsclaims kunnen worden opgevat.
- (5) Generieke omschrijvingen (benamingen) die traditioneel worden gebruikt om een eigenschap aan te geven van een categorie levensmiddelen of dranken die een effect kunnen hebben op de gezondheid, zoals „spijsverteringsbevorderend” of „hoestbonbons”, dienen van deze verordening te worden uitgezonderd.
- (6) Niet-heilzame voedingsclaims vallen buiten het toepassingsgebied van deze verordening; de lidstaten die voornemens zijn daarvoor nationale regelingen in te voeren, dienen deze regelingen overeenkomstig Richtlijn 98/34/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften ⁽⁴⁾ en regels betreffende de informatiemaatschappij aan de Commissie ter kennis te brengen.

⁽¹⁾ PB C 110 van 30.4.2004, blz. 18.⁽²⁾ Advies van het Europees Parlement van 26 mei 2005 (PB C 117 E van 18.5.2006, blz. 187), gemeenschappelijk standpunt van de Raad van 8 december 2005 (PB C 80 E van 4.4.2006, blz. 43) en standpunt van het Europees Parlement van 16 mei 2006 (nog niet bekendgemaakt in het PB). Besluit van de Raad van 12 oktober 2006.⁽³⁾ PB L 109 van 6.5.2000, blz. 29. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2003/89/EG (PB L 308 van 25.11.2003, blz. 15).⁽⁴⁾ PB L 204 van 21.7.1998, blz. 37. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij de Toetredingsakte van 2003.

- (7) Op internationaal niveau heeft de Codex Alimentarius in 1991 algemene richtsnoeren voor claims en in 1997 richtsnoeren voor het gebruik van voedingsclaims vastgesteld. De Commissie van de Codex Alimentarius heeft in 2004 een wijziging van deze laatste goedgekeurd, waardoor gezondheidsclaims in de richtsnoeren van 1997 zullen worden opgenomen. De definities en voorwaarden van de Codex-richtsnoeren worden naar behoren in aanmerking genomen.
- (8) De in Verordening (EG) nr. 2991/94 van de Raad van 5 december 1994 tot vaststelling van normen voor smeerbare restproducten ⁽¹⁾ geboden mogelijkheid om de vermelding „met laag vetgehalte” te gebruiken voor smeerbare vetproducten, moet zo spoedig mogelijk aan de onderhavige verordening worden aangepast. In afwachting daarvan is Verordening (EG) nr. 2991/94 van toepassing op de producten die eronder vallen.
- (9) In een levensmiddel kunnen allerlei nutriënten en andere stoffen, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, vitamines, mineralen met inbegrip van sporelementen, aminozuren, essentiële vetzuren, voedingsvezels, diverse planten- en kruidenextracten, met een nutritioneel of fysiologisch effect aanwezig zijn waarvoor een claim kan worden gedaan. Derhalve moeten er algemene beginselen voor alle claims inzake levensmiddelen worden vastgesteld om een hoog beschermingsniveau voor de consument te waarborgen, de consument de informatie te verstrekken die hij nodig heeft om geïnformeerde keuzes te kunnen maken, en gelijke concurrentievoorwaarden voor de levensmiddelenindustrie te scheppen.
- (10) Wanneer levensmiddelen met claims worden aangeprezen, kan bij de consument de indruk ontstaan dat zij in nutritioneel, fysiologisch of een ander met de gezondheid verband houdend opzicht beter zijn dan soortgelijke of andere stoffen waar dergelijke nutriënten niet aan toegevoegd zijn. Dit kan de consument ertoe brengen keuzes te maken die zijn totale inname van nutriënten of andere stoffen beïnvloeden op een wijze die strijdig is met de wetenschappelijke adviezen. Om dit eventuele ongewenste effect tegen te gaan, moeten bepaalde beperkingen worden opgelegd ten aanzien van producten met claims. In dit verband kan de aanwezigheid van bepaalde stoffen in een product of het voedingsprofiel een geschikt criterium zijn om te bepalen of voor dat product claims mogen worden gedaan. Hoewel het gebruik van dergelijke criteria op nationaal niveau verantwoord is omdat het de consumenten de mogelijkheid biedt geïnformeerde keuzes op voedingsgebied te maken, is de kans groot dat zulks tot belemmeringen voor de intracommunautaire handel leidt en daarom moeten deze criteria op communautair niveau geharmoniseerd worden. Informatie en boodschappen over gezondheid ter ondersteuning van mededelingen van de nationale overheid of de Gemeenschap over de risico's van alcoholmisbruik dienen niet onder het toepassingsgebied van deze verordening te vallen.
- (11) Met het hanteren van voedingsprofielen als criterium wordt voorkomen dat een situatie ontstaat waarbij voedings- of gezondheidsclaims de algemene nutritionele status van een voedingsmiddel verhullen, wat de consumenten zou kunnen misleiden bij het maken van een verstandige keuze in het kader van een gezonde, evenwichtige voeding. De voedingsprofielen waarin deze verordening voorziet, zijn uitsluitend bedoeld om te kunnen bepalen onder welke voorwaarden een claim kan worden gedaan. De profielen moeten gebaseerd zijn op algemeen aanvaard wetenschappelijk bewijs betreffende de relatie tussen voeding en gezondheid. De profielen moeten evenwel ook productinnovatie mogelijk maken, en moeten rekening houden met de variabiliteit van voedingsgewoonten en -tradities en met de belangrijke rol die afzonderlijke producten in het totale voedselpakket kunnen spelen.
- (12) Bij de vaststelling van een voedingsprofiel dient te worden gekeken naar het gehalte aan verschillende nutriënten en stoffen met een nutritioneel of fysiologisch effect, met name vetten, verzadigde vetten, transvetzuren, zout/natrium en suikers, waarvan een overmatige inname in de totale voeding niet aanbevolen wordt, alsmede enkelvoudig en meervoudig onverzadigde vetten, andere beschikbare koolhydraten dan suikers, vitamines, mineralen, eiwitten en voedingsvezels. Bij de vaststelling van voedingsprofielen moeten de verschillende categorieën levensmiddelen en het aandeel en de rol van deze levensmiddelen in de totale voeding in aanmerking genomen worden en dient terdege rekening te worden gehouden met de diverse voedingsgewoonten en consumptiepatronen die in de lidstaten bestaan. Voor bepaalde levensmiddelen of categorieën levensmiddelen kan het, afhankelijk van hun rol en betekenis in de voeding van de bevolking, nodig zijn van de inachtneming van de vastgestelde voedingsprofielen af te wijken. Dit zijn complexe technische aangelegenheden en het nemen van de maatregelen ter zake moet aan de Commissie worden overgelaten, rekening houdend met het advies van de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid.
- (13) Voedingssupplementen als omschreven in Richtlijn 2002/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 10 juni 2002 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake voedingssupplementen ⁽²⁾, die in vloeibare vorm verkrijgbaar zijn en een alcoholvolumegehalte van meer dan 1,2 % hebben, worden niet als dranken beschouwd die onder deze verordening vallen.
- (14) In de etikettering van en de reclame voor levensmiddelen worden in sommige lidstaten momenteel allerlei claims gebruikt betreffende stoffen waarvan niet bewezen is dat zij heilzaam zijn of waarover nog onvoldoende wetenschappelijke overeenstemming bestaat. Er moet voor worden gezorgd dat de stoffen waarvoor een claim wordt gedaan, een bewezen heilzaam nutritioneel of fysiologisch effect hebben.

⁽¹⁾ PBL 316 van 9.12.1994, blz. 2.

⁽²⁾ PB L 183 van 12.7.2002, blz. 51. Richtlijn gewijzigd bij Richtlijn 2006/37/EG (PB L 94 van 1.4.2006, blz. 32).

- (15) Om te waarborgen dat de gedane claims waarheidsgetrouw zijn, moet de stof waarvoor de claim wordt gedaan in het eindproduct in voldoende hoeveelheid aanwezig, respectievelijk afwezig of tot een voldoende laag niveau beperkt zijn, om het geclaimde nutritionele of fysiologische effect te bereiken. Ook moet de stof door het lichaam kunnen worden gebruikt. In voorkomend geval moet de stof die het geclaimde nutritionele of fysiologische effect sorteert, bovendien in een significante hoeveelheid geleverd worden door een hoeveelheid voedsel waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de consument die tot zich zal nemen.
- (16) Claims inzake levensmiddelen moeten voor de consument begrijpelijk zijn en alle consumenten moeten tegen misleidende claims worden beschermd. Het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschap heeft het sinds de inwerkingtreding van Richtlijn 84/450/EEG van de Raad van 10 september 1984 inzake misleidende reclame⁽¹⁾ evenwel noodzakelijk geacht om bij uitspraken in zaken over reclamekwesties na te gaan wat de gevolgen voor een fictieve doorsneeconsument zijn. In overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel, en om de op grond van dat beginsel geboden bescherming ook effectief te kunnen toepassen, wordt in deze verordening het door het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen ontwikkelde criterium van de gemiddelde consument (een redelijk goed geïnformeerde, redelijk oplettende en voorzichtige consument) als maatstaf genomen, en wordt er rekening gehouden met sociale, culturele en taalkundige factoren, maar wordt er tevens voorzien in bepalingen die voorkomen dat wordt geprofiteerd van consumenten die bijzonder kwetsbaar zijn voor misleidende claims. Indien een claim gericht is op een bepaalde groep consumenten, zoals kinderen, is het wenselijk dat het effect van de claim vanuit het gezichtspunt van het gemiddelde lid van die groep wordt beoordeeld. De gemiddelde consumententest is geen statistische test. Nationale rechtbanken en autoriteiten moeten, rekening houdend met de jurisprudentie van het Hof van Justitie, hun eigen oordeel volgen om vast te stellen wat in een bepaald geval de typische reactie van de gemiddelde consument is.
- (17) Wetenschappelijke onderbouwing dient bij het gebruik van voedings- en gezondheidsclaims op de eerste plaats te komen; exploitanten van levensmiddelenbedrijven die claims gebruiken, moeten deze onderbouwen. Een claim wetenschappelijk onderbouwen dient te gebeuren door rekening te houden met alle beschikbare wetenschappelijke gegevens en door de bewijzen te wegen.
- (18) Een voedings- of gezondheidsclaim is niet toelaatbaar indien hij indruist tegen de algemeen aanvaarde voedings- en gezondheidsbeginselen, of indien daarmee overmatige consumptie van levensmiddelen wordt aangemoedigd of gedoogd, of het belang van goede eetgewoonten geminimaliseerd wordt.
- (19) Gezien het positieve beeld dat wordt opgeroepen door levensmiddelen met voedings- en/of gezondheidsclaims en het potentiële effect van die levensmiddelen op de voedingsgewoonten en de totale nutriënteninname, moet de consument de algehele voedingskwaliteit van die producten kunnen beoordelen. Daarom moet voor alle levensmiddelen met gezondheidsclaims uitvoerige voedingswaarde-etikettering verplicht worden gesteld.
- (20) Algemene bepalingen over voedingswaarde-etikettering staan in Richtlijn 90/496/EEG van de Raad van 24 september 1990 inzake de voedingswaarde-etikettering van levensmiddelen⁽²⁾. Volgens deze richtlijn moet de voedingswaarde in de etikettering worden vermeld indien in de etikettering of de presentatie van een levensmiddel of in de daarvoor gemaakte reclame, met uitzondering van generieke reclame, een voedingsclaim wordt gedaan. Indien een voedingsclaim wordt gemaakt voor suikers, verzadigde vetten, vezels of natrium moet de te verstrekken informatie bestaan uit de in artikel 4, lid 1, van Richtlijn 90/496/EG omschreven gegevens van Groep 2. Met het oog op een hoog niveau van consumentenbescherming moet deze verplichting om de gegevens van Groep 2 te verstrekken mutatis mutandis van toepassing zijn indien een gezondheidsclaim wordt gedaan, generieke reclame uitgezonderd.
- (21) Er moet een lijst van toegestane voedingsclaims, met de specifieke voorwaarden voor het gebruik daarvan, worden opgesteld, op basis van de voorwaarden voor het gebruik van dergelijke claims die op nationaal of internationaal niveau zijn overeengekomen en in de communautaire wetgeving zijn vastgelegd. Elke claim die wordt geacht voor de consument dezelfde betekenis te hebben als een in bovengenoemde lijst opgenomen voedingsclaim, moet aan dezelfde in deze lijst vermelde gebruiksvoorwaarden voldoen. Bij voorbeeld, claims in verband met de toevoeging van vitamines en mineralen zoals „met ...”, „met gerestaureerd gehalte aan”, „toegevoegd ...” of „verrijkt ...”, moeten voldoen aan de voorwaarden die zijn vastgesteld voor de claim „bron van ...”. De lijst moet op gezette tijden worden bijgewerkt om rekening te houden met wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen. Verder is het voor vergelijkende claims nodig dat de consument duidelijk kan zien welke producten met elkaar worden vergeleken.
- (22) De voorwaarden voor claims zoals lactosevrij of glutenvrij die gericht zijn tot een groep van consumenten met specifieke aandoeningen, moeten worden geregeld in Richtlijn 89/398/EEG van de Raad van 3 mei 1989 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake voor bijzondere voeding bestemde levensmiddelen⁽³⁾. Die richtlijn laat bovendien toe dat bij gewone levensmiddelen wordt vermeld dat zij geschikt zijn voor deze groepen consumenten indien die levensmiddelen voldoen aan de voorwaarden voor een dergelijke vermelding. Totdat de voorwaarden voor die vermeldingen op gemeenschapsniveau zijn vastgesteld, kunnen de lidstaten nationale maatregelen ter zake handhaven of vaststellen.

⁽¹⁾ PB L 250 van 19.9.1984, blz. 17. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2005/29/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 149 van 11.6.2005, blz. 22).

⁽²⁾ PB L 276 van 6.10.1990, blz. 40. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2003/120/EG van de Commissie (PB L 333 van 20.12.2003, blz. 51).

⁽³⁾ PB L 186 van 30.6.1989, blz. 27. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1882/2003 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 284 van 31.10.2003, blz. 1).

- (23) Het gebruik van gezondheidsclaims in de Gemeenschap mag pas na een wetenschappelijke beoordeling volgens de strengst mogelijke normen worden toegestaan. Met het oog op een geharmoniseerde wetenschappelijke beoordeling van die claims dient de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid daarmee te worden belast. De aanvrager dient op verzoek inzage in zijn dossier te krijgen om de stand van de procedure te verifiëren.
- (24) Psychologische en gedragsfuncties kunnen, behalve door de voeding, nog door tal van andere factoren worden beïnvloed. Dit is een uiterst complexe materie en daardoor is het niet eenvoudig om een volledige, correcte en zinvolle boodschap over te brengen in een korte claim die in de etikettering en reclame voor levensmiddelen kan worden gebruikt. Daarom dienen claims met betrekking tot psychologische of gedragsaspecten wetenschappelijk te worden onderbouwd.
- (25) In het licht van Richtlijn 96/8/EG van de Commissie van 26 februari 1996 inzake voedingsmiddelen die zijn bestemd om in energiebeperkte diëten te worden genuttigd voor gewichtsvermindering ⁽¹⁾, die verbiedt dat op de etikettering van onder die richtlijn vallende producten en bij het adverteren en het te koop aanbieden daarvan melding wordt gemaakt van de snelheid of de mate van gewichtsverlies als gevolg van het nuttigen ervan, wordt het dienstig geacht deze beperking uit te breiden tot alle levensmiddelen.
- (26) Gezondheidsclaims die niet over ziekterisicobeperking en de ontwikkeling en gezondheid van kinderen gaan en die gebaseerd zijn op algemeen aanvaard wetenschappelijk bewijs, moeten volgens een andere procedure worden beoordeeld en toegelaten. Daarom moet er na raadpleging van de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid een communautaire lijst van die toegestane claims worden vastgesteld. Voorts moet er, om de innovatie te stimuleren, een versnelde vergunningsprocedure ter beschikking zijn voor gezondheidsclaims die zijn gebaseerd op nieuwe wetenschappelijke staving.
- (27) Om de ontwikkeling van wetenschap en techniek bij te houden, moet die lijst telkens wanneer dat nodig is, snel worden herzien. Die herzieningen zijn uitvoeringsmaatregelen van technische aard, en om de procedure te vereenvoudigen en te versnellen dient de vaststelling daarvan aan de Commissie te worden overgelaten.
- (28) Het voedingspatroon is slechts één van de vele factoren die van invloed zijn op het ontstaan van bepaalde ziekten bij de mens. Andere factoren, zoals leeftijd, genetische aanleg, de hoeveelheid lichaamsbeweging, het gebruik van tabak en drugs, blootstelling aan milieufactoren en stress, kunnen daarbij ook een rol spelen. Daarom zijn voor claims betreffende de beperking van een ziekterisico specifieke etiketteringsvoorschriften nodig.
- (29) Om ervoor te zorgen dat gezondheidsclaims waarheidsgetrouw, duidelijk en betrouwbaar zijn en voor de consument bruikbaar zijn bij het kiezen van een gezonde voeding, moeten de formulering en de presentatie van gezondheidsclaims in het advies van de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en daaropvolgende procedures in aanmerking genomen worden.
- (30) Soms levert een wetenschappelijke risicobeoordeling op zich niet alle informatie op waarop een besluit inzake risicobeheersing moet worden gebaseerd. Daarom moeten andere ter zake dienende factoren in aanmerking genomen worden.
- (31) Met het oog op transparantie en om te vermijden dat voor claims die al zijn beoordeeld, meerdere aanvragen moeten worden ingediend, dient een openbaar repertorium met de lijsten van die claims te worden opgesteld en bijgewerkt door de Commissie.
- (32) Om onderzoek en ontwikkeling in de levensmiddelenindustrie te stimuleren, dienen de door innoverende ondernemers gedane investeringen voor het verzamelen van de informatie en gegevens ten behoeve van een aanvraag krachtens deze verordening te worden beschermd. Die bescherming dient echter slechts voor beperkte tijd te gelden om onnodige herhaling van studies en onderzoeken te vermijden, en om de toegang tot claims te vergemakkelijken voor de kleine en middelgrote bedrijven (MKB) die maar zelden over voldoende financiële armslag beschikken om onderzoeksactiviteiten te ontplooiën.
- (33) Het MKB levert een belangrijke toegevoegde waarde aan de Europese voedingsindustrie op het gebied van kwaliteit en behoud van verschillende dieetgewoontes. Om de uitvoering van deze verordening te vergemakkelijken, dient de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid tijdig passende technische richtsnoeren en instrumenten ter beschikking te stellen, met name ten behoeve van het MKB.
- (34) Gezien de specifieke aard van levensmiddelen met claims dienen de controleorganen naast de gebruikelijke middelen over extra middelen te beschikken om een efficiënte controle van deze producten te vergemakkelijken.
- (35) Toereikende overgangsmaatregelen zijn nodig om de exploitanten van levensmiddelenbedrijven in staat te stellen zich aan de eisen van deze verordening aan te passen.
- (36) Aangezien de doelstellingen van deze verordening, te weten het waarborgen van de goede werking van de gemeenschappelijke markt met betrekking tot voedings- en gezondheidsclaims met behoud van een hoog niveau van consumentenbescherming, niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt en derhalve beter door de Gemeenschap kunnen worden verwezenlijkt, kan de Gemeenschap, overeenkomstig het in artikel 5 neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in dat artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om deze doelstelling te verwezenlijken.

(¹) PBL 55 van 6.3.1996, blz. 22.

(37) De maatregelen ter uitvoering van deze verordening moeten worden vastgesteld overeenkomstig Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden ⁽¹⁾,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

ONDERWERP, TOEPASSINGSGBIED EN DEFINITIES

Artikel 1

Onderwerp en toepassingsgebied

1. Deze verordening harmoniseert de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten met betrekking tot voedings- en gezondheidsclaims, teneinde de goede werking van de interne markt te waarborgen en tevens een hoog niveau van consumentenbescherming te verwezenlijken.

2. Deze verordening is van toepassing op voedings- en gezondheidsclaims die in commerciële mededelingen worden gedaan, hetzij in de etikettering en presentatie van levensmiddelen, hetzij in de daarvoor gemaakte reclame, indien het gaat om levensmiddelen die bestemd zijn om als zodanig aan de eindverbruiker te worden geleverd.

In het geval van niet-voorverpakte levensmiddelen (met inbegrip van verse producten zoals fruit, groenten of brood) die aan eindverbruikers of grootkeukens worden aangeboden en levensmiddelen die op verzoek van de koper op de plaats van verkoop worden verpakt of die met het oog op onmiddellijke verkoop worden voorverpakt, zijn de bepalingen van artikel 7 en artikel 10, lid 2, punten a) en b), niet van toepassing. De nationale bepalingen kunnen blijven gelden totdat communautaire maatregelen zullen zijn vastgesteld volgens de procedure van artikel 25, lid 2.

Deze verordening is ook van toepassing op levensmiddelen die zijn bestemd om aan restaurants, ziekenhuizen, scholen, kantines en soortgelijke instellingen te worden geleverd.

3. Een handelsmerk, merknaam of fantasienaam die voorkomt in de etikettering of de presentatie van een levensmiddel of in de daarvoor gemaakte reclame en als een voedings- of een gezondheidsclaim kan worden uitgelegd, kan worden gebruikt zonder de in deze verordening vastgestelde vergunningsprocedures te ondergaan, op voorwaarde dat het merk of de naam in die etikettering, presentatie of reclame voorkomt in combinatie met een daarmee verband houdende voedings- of gezondheidsclaim die voldoet aan de bepalingen van deze verordening.

4. Voor generieke omschrijvingen (benamingen) die traditioneel worden gebruikt om een eigenschap aan te geven van een categorie levensmiddelen of dranken die een effect kunnen hebben op de gezondheid, kan op verzoek van de betrokken

exploitanten van levensmiddelenbedrijven tot een afwijking van lid 3 worden besloten volgens de procedure van artikel 25, lid 2. Het verzoek moet worden ingediend bij de bevoegde nationale instantie van een lidstaat, die het onverwijld aan de Commissie doorstuurt. De Commissie bepaalt en publiceert de regels die vaststellen hoe exploitanten van levensmiddelenbedrijven een dergelijk verzoek kunnen indienen, om te waarborgen dat een verzoek transparant en binnen een redelijke termijn wordt behandeld.

5. Deze verordening is van toepassing onverminderd de volgende communautaire bepalingen:

- a) Richtlijn 89/398/EEG en de aangenomen richtlijnen betreffende levensmiddelen voor specifieke voedingsdoeleinden;
- b) Richtlijn 80/777/EEG van de Raad van 15 juli 1980 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake de exploitatie en het in de handel brengen van natuurlijk mineraalwater ⁽²⁾;
- c) Richtlijn 98/83/EG van de Raad van 3 november 1998 inzake voor menselijke consumptie bestemd water ⁽³⁾;
- d) Richtlijn 2002/46/EG.

Artikel 2

Definities

1. Voor de toepassing van deze verordening:

- a) gelden de definities van „levensmiddel”, „exploitant van een levensmiddelenbedrijf”, „in de handel brengen” en „eindverbruiker” van respectievelijk artikel 2 en artikel 3, punten 3, 8 en 18, van Verordening (EG) nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden ⁽⁴⁾;
- b) geldt de definitie van „voedingssupplement” van Richtlijn 2002/46/EG;
- c) gelden voor „voedingswaarde-etikettering”, „eiwitten”, „koolhydraten”, „suikers”, „vetstoffen”, „verzadigd vet”, „enkelvoudig onverzadigd vet”, „meervoudig onverzadigd vet” en „voedingsvezels” de definities van Richtlijn 90/496/EEG;
- d) geldt de definitie van „etikettering” van artikel 1, lid 3, onder a), van Richtlijn 2000/13/EG.

2. Daarnaast zijn de volgende definities van toepassing:

- 1) claim: elke boodschap of aanduiding die niet verplicht is op grond van de communautaire of nationale wetgeving, met inbegrip van illustraties, grafische voorstellingen of symbolen, ongeacht de vorm, waarmee gesteld, de indruk gewekt of geïmpliceerd wordt dat een levensmiddel bepaalde eigenschappen heeft;

⁽²⁾ PB L 229 van 30.8.1980, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1882/2003.

⁽³⁾ PB L 330 van 5.12.1998, blz. 32. Richtlijn gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1882/2003.

⁽⁴⁾ PB L 31 van 1.2.2002, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 575/2006 van de Commissie (PB L 100 van 8.4.2006, blz. 3).

⁽¹⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

- 2) nutriënt: eiwitten, koolhydraten, vetten, voedingsvezels, natrium en de in de bijlage bij Richtlijn 90/496/EEG genoemde vitaminen en mineralen, alsmede stoffen die tot een van deze categorieën behoren of er een bestanddeel van zijn;
- 3) andere stof: een stof die geen nutriënt is, maar wel een nutritioneel of fysiologisch effect heeft;
- 4) voedingsclaim: een claim die stelt, de indruk wekt of impliceert dat een levensmiddel bepaalde heilzame voedingseigenschappen heeft die zijn toe te schrijven aan:
  - a) de energetische waarde (calorische waarde) die het
    - i) levert,
    - ii) in verlaagde of verhoogde mate levert, of
    - iii) niet levert, en/of
  - b) de nutriënten of andere stoffen die het
    - i) bevat,
    - ii) in verlaagde of verhoogde hoeveelheid bevat, of
    - iii) niet bevat;
- 5) gezondheidsclaim: een claim die stelt, de indruk wekt of impliceert dat er een verband bestaat tussen een levensmiddelen-categorie, een levensmiddel of een bestanddeel daarvan en de gezondheid;
- 6) claim inzake ziekterisicobeperking: een claim die stelt, de indruk wekt of impliceert dat de consumptie van een levensmiddelen-categorie, een levensmiddel of een bestanddeel daarvan een risicofactor voor het ontstaan van een ziekte bij de mens in significante mate beperkt;
- 7) Autoriteit: de bij Verordening (EG) nr. 178/2002 opgerichte Europese Autoriteit voor voedselveiligheid.

HOOFDSTUK II

ALGEMENE BEGINSELEN

Artikel 3

Algemene beginselen voor alle claims

Voedings- en gezondheidsclaims mogen in de etikettering en presentatie van levensmiddelen die in de Gemeenschap in de handel worden gebracht en in de daarvoor gemaakte reclame uitsluitend worden gebruikt indien zij in overeenstemming zijn met deze verordening.

Onverminderd Richtlijn 2000/13/EG en Richtlijn 84/450/EEG mogen voedings- en gezondheidsclaims niet:

- a) onjuist, dubbelzinnig of misleidend zijn;
- b) leiden tot twijfels omtrent de veiligheid en/of de geschiktheid uit voedingsoogpunt van andere levensmiddelen;
- c) de excessieve consumptie van een levensmiddel stimuleren of vergoelijken;

- d) stellen, suggereren of impliceren dat een evenwichtige, gevarieerde voeding in het algemeen geen toereikende hoeveelheden nutriënten kan bieden. Er kunnen overeenkomstig de in artikel 25, lid 2, bedoelde procedure en rekening houdend met de bijzondere omstandigheden in lidstaten, afwijkingen worden toegestaan voor nutriënten die niet in voldoende hoeveelheden voorkomen in een evenwichtige, gevarieerde voeding, ook wat betreft de voorwaarden voor het gebruik ervan;
- e) door middel van tekst of illustraties, grafische afbeeldingen of symbolen zinspelen op veranderingen in lichaamsfuncties die de consument vrees kunnen inboezemen of op diens vrees kunnen inspelen.

Artikel 4

Voorwaarden voor het gebruik van voedings- en gezondheidsclaims

1. Uiterlijk op 19 januari 2009 stelt de Commissie volgens de procedure van artikel 25, lid 2, specifieke voedingsprofielen op, met inbegrip van de uitzonderingen, waaraan levensmiddelen of bepaalde categorieën levensmiddelen moeten voldoen om van voedings- of gezondheidsclaims voorzien te mogen zijn, evenals de voorwaarden voor het gebruik van voedings- of gezondheidsclaims met betrekking tot de voedingsprofielen.

De voedingsprofielen voor levensmiddelen en/of bepaalde categorieën levensmiddelen worden opgesteld met inachtneming van met name:

- a) de hoeveelheden van bepaalde nutriënten en andere stoffen die het betreffende levensmiddel bevat, zoals vet, verzadigde vetzuren, transvetzuren, suikers en zout/natrium;
- b) het belang van het levensmiddel (of de levensmiddelen-categorieën) in en de bijdrage aan de voeding van de bevolking in het algemeen of, in voorkomend geval, van bepaalde risicogroepen, zoals kinderen;
- c) de algehele samenstelling van het levensmiddel vanuit voedingskundig oogpunt, en de aanwezigheid van nutriënten waarvan het gunstig effect op de gezondheid wetenschappelijk erkend is.

De voedingsprofielen worden opgesteld op grond van wetenschappelijke kennis omtrent dieet en voeding en de relatie tot de gezondheid.

Bij de vaststelling van de voedingsprofielen verzoekt de Commissie de Autoriteit om binnen twaalf maanden wetenschappelijk advies ter zake te verstrekken, waarbij in het bijzonder aandacht zal worden besteed aan de volgende punten:

- i) de vraag of de profielen moeten worden opgesteld voor levensmiddelen in het algemeen en/of voor levensmiddelen-categorieën;
- ii) de keuze en het evenwicht van nutriënten die in aanmerking moeten worden genomen;
- iii) de keuze van referentiehoeveelheden/basis voor de profielen;

- iv) de aanpak van de berekening van de profielen, en
- v) de uitvoerbaarheid en het testen van het voorgestelde systeem.

Bij de vaststelling van de voedingsprofielen overlegt de Commissie met de belanghebbende partijen, met name exploitanten van levensmiddelenbedrijven en consumentenorganisaties.

De voedingsprofielen en hun gebruiksvoorwaarden worden volgens de procedure van artikel 25, lid 2, en na overleg met de belanghebbende partijen, met name exploitanten van levensmiddelenbedrijven en consumentenorganisaties, aan de wetenschappelijke ontwikkelingen op dit gebied aangepast.

2. In afwijking van lid 1 zijn voedingsclaims:

- a) met betrekking tot de verlaging van het gehalte aan vetten, verzadigde vetzuren, transvetzuren, suikers en zout/natrium toegestaan zonder verwijzing naar een profiel voor de specifieke nutriënt(en) ten aanzien waarvan de claim wordt gedaan, mits zij in overeenstemming zijn met de in deze verordening vastgelegde voorwaarden;
- b) toegestaan wanneer een enkele nutriënt het voedingsprofiel overschrijdt, mits in de nabijheid van die claim en aan dezelfde kant een even leesbare vermelding over deze specifieke nutriënt wordt aangebracht. Deze vermelding luidt: „Hoog gehalte aan [... (*)]”.

3. Dranken met een alcoholgehalte van meer dan 1,2 volumeprocent mogen niet voorzien zijn van gezondheidsclaims.

Wat voedingsclaims betreft, zijn enkel voedingsclaims toegestaan die verwijzen naar een laag of een verlaagd alcoholgehalte, of naar een verlaagde energetische waarde van dranken met een alcoholgehalte van meer dan 1,2 volumeprocent.

4. Bij het ontbreken van specifieke communautaire voorschriften voor voedingsclaims met betrekking tot een laag alcoholgehalte dan wel de verlaging of afwezigheid van het alcoholgehalte of de energetische waarde in dranken die normaal alcohol bevatten, kunnen de desbetreffende nationale voorschriften overeenkomstig de Verdragsbepalingen worden toegepast.

5. Andere dan de in lid 3 bedoelde levensmiddelen of categorieën levensmiddelen, waarvoor voedings- of gezondheidsclaims beperkt of verboden moeten worden, kunnen in het licht van wetenschappelijke gegevens worden vastgesteld volgens de procedure van artikel 25, lid 2.

Artikel 5

Algemene voorwaarden

1. Voedings- en gezondheidsclaims mogen alleen worden gebruikt als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- a) de aanwezigheid, de afwezigheid of de verlaagde hoeveelheid in een levensmiddel of levensmiddelen categorie van een

(*) Naam van de nutriënt die het voedingsprofiel overschrijdt.

nutriënt of andere stof waarvoor de claim wordt gedaan, heeft een bewezen heilzaam nutritioneel of fysiologisch effect, dat is vastgesteld aan de hand van algemeen aanvaard wetenschappelijk bewijs;

- b) de nutriënt of de andere stof waarvoor de claim wordt gedaan:

- i) is in het eindproduct aanwezig in een significante hoeveelheid zoals omschreven in de communautaire wetgeving of, indien er ter zake geen voorschriften bestaan, in een hoeveelheid die volgens algemeen aanvaard wetenschappelijk bewijs het geclaimde nutritionele of fysiologische effect bewerkstelligt, dan wel

- ii) is afwezig, of is aanwezig in een verlaagde hoeveelheid die volgens algemeen aanvaard wetenschappelijk bewijs het geclaimde nutritionele of fysiologische effect bewerkstelligt;

- c) indien van toepassing, de nutriënt of andere stof waarvoor de claim wordt gedaan, is aanwezig in een vorm die door het lichaam kan worden gebruikt;

- d) de hoeveelheid van het product die de consument, naar redelijkerwijs kan worden aangenomen, tot zich zal nemen, levert een significante hoeveelheid nutriënt of andere stof waarvoor de claim wordt gedaan, zoals omschreven in de communautaire wetgeving of, indien er ter zake geen voorschriften bestaan, een significante hoeveelheid die volgens algemeen aanvaard wetenschappelijk bewijs het geclaimde nutritionele of fysiologische effect bewerkstelligt;

- e) de specifieke voorwaarden van hoofdstuk III, respectievelijk hoofdstuk IV, worden nageleefd.

2. Voedings- en gezondheidsclaims mogen alleen worden gebruikt als kan worden aangenomen dat de gemiddelde consument de heilzame effecten die in de claim worden beschreven, begrijpt.

3. Voedings- en gezondheidsclaims hebben betrekking op het levensmiddel dat gereed is voor consumptie overeenkomstig de aanwijzingen van de fabrikant.

Artikel 6

Wetenschappelijke onderbouwing van claims

1. Voedings- en gezondheidsclaims zijn gebaseerd op en onderbouwd door algemeen aanvaard wetenschappelijk bewijs.

2. Een exploitant van een levensmiddelenbedrijf die gebruik maakt van een voedings- of gezondheidsclaim, dient dit te rechtvaardigen.

3. De bevoegde autoriteiten van de lidstaten kunnen een exploitant van een levensmiddelenbedrijf of een persoon die een product in de handel brengt, verzoeken alle relevante elementen en gegevens te verstrekken waaruit blijkt dat aan deze verordening wordt voldaan.

*Artikel 7***Voedingswaarde-informatie**

De verplichting tot en de nadere regelingen voor het verstrekken van informatie overeenkomstig Richtlijn 90/496/EEG in het geval dat een voedingsclaim wordt gedaan, zijn van overeenkomstige toepassing in het geval dat een gezondheidsclaim wordt gedaan, uitgezonderd bij generieke reclame. De te verstrekken informatie bestaat evenwel uit de in artikel 4, lid 1, van Richtlijn 90/496/EEG omschreven gegevens van Groep 2.

Voorts wordt in voorkomend geval van (een) stof(fen) waarop een voedings- of gezondheidsclaim betrekking heeft en die niet in de voedingswaarde-etikettering vermeld staat(staan), in hetzelfde gezichtsveld als de voedingswaarde-informatie de hoeveelheid vermeld en uitgedrukt, overeenkomstig artikel 6 van Richtlijn 90/496/EEG.

In het geval van voedingssupplementen wordt de voedingswaarde-informatie verstrekt overeenkomstig artikel 8 van Richtlijn 2002/46/EG.

HOOFDSTUK III

VOEDINGSCLAIMS*Artikel 8***Specifieke voorwaarden**

1. Uitsluitend de voedingsclaims die in de bijlage staan vermeld en die voldoen aan de voorwaarden van onderhavige verordening zijn toegestaan.

2. De bijlage kan worden gewijzigd volgens de procedure van artikel 25, lid 2, indien van toepassing, na raadpleging van de Autoriteit. Zo nodig consulteert de Commissie belanghebbende partijen, met name exploitanten van levensmiddelenbedrijven en consumentenorganisaties, om de perceptie en de duidelijkheid van de claims te beoordelen.

*Artikel 9***Vergelijkende claims**

1. Onverminderd Richtlijn 84/450/EEG mogen alleen levensmiddelen van dezelfde categorie worden vergeleken, en moet daarbij een reeks levensmiddelen van die categorie in aanmerking worden genomen. Het verschil in de hoeveelheid van een nutriënt en/of de energetische waarde moet worden vermeld en de vergelijking moet betrekking hebben op dezelfde hoeveelheid levensmiddel.

2. Vergelijkende voedingsclaims vergelijken de samenstelling van het betrokken levensmiddel met die van een reeks levensmiddelen van dezelfde categorie, met inbegrip van levensmiddelen van andere merken, die niet zodanig samengesteld zijn dat zij van een claim kunnen worden voorzien.

HOOFDSTUK IV

GEZONDHEIDSCLAIMS*Artikel 10***Specifieke voorwaarden**

1. Gezondheidsclaims zijn verboden, tenzij zij in overeenstemming zijn met de algemene voorschriften van hoofdstuk II

en de specifieke voorschriften van dit hoofdstuk, en er overeenkomstig deze verordening een vergunning voor is verleend, en zij zijn opgenomen in de in de artikelen 13 en 14 bedoelde lijsten van toegestane claims.

2. Gezondheidsclaims zijn alleen toegestaan als op de etikettering of, bij ontbreken daarvan, in de presentatie en de reclame, de volgende informatie wordt aangebracht:

- a) een bewering waarin wordt gewezen op het belang van een gevarieerde, evenwichtige voeding en een gezonde levensstijl;
- b) de benodigde hoeveelheid van het levensmiddel en het vereiste consumptiepatroon om het geclaimde heilzame effect te bereiken;
- c) indien van toepassing, een vermelding voor mensen die het gebruik van het levensmiddel dienen te vermijden; en
- d) een passende waarschuwing voor producten die bij overmatig gebruik een gezondheidsrisico kunnen inhouden.

3. Verwijzingen naar algemene, niet-specifieke voordelen van de nutriënt of het levensmiddel voor de algemene gezondheid of voor het welzijn op het gebied van gezondheid zijn alleen toegestaan indien zij gepaard gaan met een specifieke gezondheidsclaim die is opgenomen in de in de artikelen 13 en 14 bedoelde lijsten.

4. In voorkomend geval worden volgens de procedure van artikel 25, lid 2, richtsnoeren voor de uitvoering van dit artikel vastgesteld, indien nodig in overleg met de belanghebbende partijen, met name exploitanten van levensmiddelenbedrijven en consumentenorganisaties.

*Artikel 11***Nationale verenigingen van gezondheidswerkers, voedingsdeskundigen of diëtisten en liefdadigheidsinstellingen**

Bij gebrek aan specifieke communautaire voorschriften met betrekking tot aanbevelingen of goedkeuringen door nationale verenigingen van gezondheidswerkers, voedingsdeskundigen of diëtisten en liefdadigheidsinstellingen op het gebied van de volksgezondheid, kunnen nationale voorschriften worden toegepast, met inachtneming van de bepalingen van het Verdrag.

*Artikel 12***Beperkingen op het gebruik van gezondheidsclaims**

De volgende gezondheidsclaims zijn niet toegestaan:

- a) claims waarin de indruk wordt gewekt dat het niet nuttigen van het levensmiddel de gezondheid kan schaden;
- b) claims die zinspelen op de snelheid of de mate van gewichtsverlies;
- c) claims waarin wordt verwezen naar aanbevelingen van individuele artsen of beroepsbeoefenaren op het gebied van de volksgezondheid en andere niet in artikel 11 bedoelde verenigingen.

Artikel 13

Gezondheidsclaims die niet over ziekterisicobeperking en de ontwikkeling en gezondheid van kinderen gaan

1. Gezondheidsclaims die het volgende beschrijven of waarin naar het volgende wordt verwezen:

- a) de rol van een nutriënt of andere stof bij de groei en ontwikkeling en de functies van het lichaam, of
- b) psychologische functies of gedragsfuncties, of
- c) onverminderd Richtlijn 96/8/EG, het afslankende of het gewichtsbeheersende effect, een vermindering van het hongergevoel, een versterking van het gevoel van verzadiging, of beperking van de in de voeding beschikbare energie,

en die staan vermeld op de in lid 3 bedoelde lijst, zijn toegestaan zonder dat zij aan de in de artikelen 15 tot en met 19 bedoelde procedures hoeven te worden onderworpen, indien zij:

- i) zijn gebaseerd op algemeen aanvaard wetenschappelijk bewijs, en
- ii) door de gemiddelde consument goed begrepen worden.

2. De lidstaten verstrekken de Commissie uiterlijk op 31 januari 2008 een lijst met claims als bedoeld in lid 1, tezamen met de voorwaarden die daarop van toepassing zijn en verwijzingen naar het desbetreffende wetenschappelijk bewijs.

3. Na raadpleging van de Autoriteit stelt de Commissie, volgens de procedure van artikel 25, lid 2, uiterlijk op 31 januari 2010 een communautaire lijst vast van toegestane claims als bedoeld in lid 1 en van alle noodzakelijke voorwaarden voor het gebruik van deze claims.

4. Aanpassingen van de in lid 3 bedoelde lijst op basis van algemeen aanvaard wetenschappelijk bewijs worden volgens de procedure van artikel 25, lid 2, goedgekeurd, na raadpleging van de Autoriteit, op initiatief van de Commissie of op verzoek van een lidstaat.

5. Toevoegingen van claims aan de in lid 3 bedoelde lijst die gebaseerd zijn op nieuw wetenschappelijk bewijs en/of die een verzoek om bescherming van door eigendomsrechten beschermde gegevens inhouden, worden volgens de procedure van artikel 18 goedgekeurd, behalve claims die verband houden met de ontwikkeling en gezondheid van kinderen die volgens de procedure van de artikelen 15, 16, 17 en 19 worden goedgekeurd.

Artikel 14

Claims inzake ziekterisicobeperking en claims die verband houden met de ontwikkeling en de gezondheid van kinderen

1. Niettegenstaande artikel 2, lid 1, onder b), van Richtlijn 2000/13/EG mogen claims inzake ziekterisicobeperking en claims die verband houden met de ontwikkeling en de gezondheid van kinderen worden gedaan, indien er volgens de proce-

dure van de artikelen 15, 16, 17 en 19 van deze verordening een vergunning is verleend om ze op te nemen in een communautaire lijst van dergelijke toegestane claims, tezamen met alle noodzakelijke voorwaarden voor het gebruik van die claims.

2. Naast de algemene voorschriften van deze verordening en de specifieke voorschriften van lid 1 geldt bij claims inzake ziekterisicobeperking dat op de etikettering, of bij ontbreken daarvan, in de presentatie en de reclame, ook moet worden vermeld dat de ziekte waaraan de claim verwijst, meerdere risicofactoren heeft en dat verandering van een van die factoren al dan niet een heilzaam effect kan hebben.

Artikel 15

Aanvragen van een vergunning

1. In het geval dat naar dit artikel wordt verwezen, wordt een aanvraag ingediend van een vergunning overeenkomstig de volgende leden.

2. De aanvraag wordt aan de bevoegde nationale autoriteit van een lidstaat toegezonden.

a) De bevoegde nationale autoriteit:

- i) bevestigt de ontvangst van de aanvraag binnen veertien dagen na ontvangst schriftelijk. Op die bevestiging staat de datum van ontvangst van de aanvraag vermeld;
- ii) stelt de Autoriteit onverwijld daarvan in kennis; en
- iii) stelt de aanvraag en alle door de aanvrager verstrekte aanvullende informatie ter beschikking van de Autoriteit.

b) De Autoriteit:

- i) stelt de overige lidstaten en de Commissie onverwijld in kennis van de aanvraag en stelt de aanvraag en de door de aanvrager verstrekte aanvullende informatie te hunner beschikking;
- ii) maakt de in lid 3, onder g), bedoelde samenvatting van de aanvraag openbaar.

3. De aanvraag bevat het volgende:

- a) naam en adres van de aanvrager;
- b) de nutriënt of andere stof, of het levensmiddel of de categorie levensmiddelen waarvoor de gezondheidsclaim wordt gedaan en de bijzondere eigenschappen ervan;
- c) een afschrift van de verrichte onderzoeken, met inbegrip van, voorzover beschikbaar, onafhankelijke collegiaal getoetste studies die met betrekking tot de gezondheidsclaim zijn verricht en alle andere gegevens aan de hand waarvan kan worden aangetoond dat de gezondheidsclaim aan de criteria van deze verordening voldoet;
- d) voor zover nodig, een aanwijzing betreffende de informatie die door eigendomsrechten is beschermd, vergezeld van een verifieerbare staving;

- e) een afschrift van andere wetenschappelijke studies die voor de gezondheidsclaim van belang zijn;
- f) een voorstel voor de tekst van de gezondheidsclaim waarvoor een vergunning wordt aangevraagd, in voorkomend geval met inbegrip van specifieke voorwaarden voor het gebruik ervan;
- g) een samenvatting van de aanvraag.

4. De Commissie stelt, na raadpleging van de Autoriteit, volgens de in artikel 25, lid 2, bedoelde procedure uitvoeringsvoorschriften voor de toepassing van dit artikel vast, met inbegrip van voorschriften voor het opstellen en indienen van de aanvragen.

5. De Commissie stelt, in nauwe samenwerking met de Autoriteit, passende technische ondersteuning en instrumenten ter beschikking om de exploitanten van levensmiddelenbedrijven, met name MKB's, te assisteren bij de voorbereiding en indiening van de aanvraag voor een wetenschappelijke beoordeling.

Artikel 16

Advies van de Autoriteit

1. Bij het uitbrengen van haar advies tracht de Autoriteit een termijn van vijf maanden vanaf de datum van ontvangst van een geldige aanvraag in acht te nemen. Indien de Autoriteit overeenkomstig lid 2 aanvullende informatie van de aanvrager verlangt, wordt deze termijn met uiterlijk twee maanden na de datum van ontvangst van de door de aanvrager verstrekte informatie verlengd.

2. Zo nodig kan de Autoriteit, of een bevoegde nationale autoriteit via de Autoriteit, de aanvrager verzoeken de bij de aanvraag verstrekte gegevens binnen een bepaalde termijn aan te vullen.

3. Voor het opstellen van het advies zal de Autoriteit verifiëren:

- a) of de voorgestelde tekst van de gezondheidsclaim met wetenschappelijke staving is onderbouwd;
- b) of de tekst van de gezondheidsclaim voldoet aan de criteria van deze verordening.

4. Indien het advies luidt dat voor de gezondheidsclaim een vergunning kan worden verleend, worden in het advies de volgende gegevens opgenomen:

- a) naam en adres van de aanvrager;
- b) de nutriënt of andere stof, of het levensmiddel of de categorie levensmiddelen waarvoor een claim wordt gedaan en de bijzondere eigenschappen ervan;
- c) een voorstel voor de tekst van de gezondheidsclaim waarvoor een vergunning wordt aangevraagd, in voorkomend geval met inbegrip van specifieke voorwaarden voor het gebruik ervan;
- d) indien van toepassing, de voorwaarden voor of beperkingen van het gebruik van het levensmiddel en/of een aanvullende vermelding of waarschuwing waarvan de gezondheidsclaim op het etiket en in de reclame vergezeld moet gaan.

5. De Autoriteit zendt het advies aan de Commissie, de lidstaten en de aanvrager, tezamen met een rapport waarin haar beoordeling van de gezondheidsclaim wordt beschreven en het advies wordt gemotiveerd alsook de gegevens waarop het advies is gebaseerd.

6. De Autoriteit maakt het advies overeenkomstig artikel 38, lid 1, van Verordening (EG) nr. 178/2002 openbaar.

De aanvrager of het publiek kan gedurende dertig dagen na deze openbaarmaking opmerkingen aan de Commissie doen toekomen.

Artikel 17

Communautaire vergunning

1. De Commissie legt binnen twee maanden na ontvangst van het advies van de Autoriteit aan het in artikel 23, lid 2, bedoelde comité een ontwerp-besluit betreffende de lijsten van toegestane gezondheidsclaims voor, daarbij rekening houdend met het advies van de Autoriteit, de toepasselijke bepalingen van het Gemeenschapsrecht en andere factoren die ter zake een rol spelen. Indien het ontwerp-besluit niet in overeenstemming is met het advies van de Autoriteit, geeft de Commissie een verklaring voor de verschillen.

2. Indien het ontwerp-besluit strekt tot wijziging van de lijsten van toegestane gezondheidsclaims, worden de in artikel 16, lid 4, bedoelde gegevens hier vermeld.

3. Het definitieve besluit ten aanzien van de aanvraag wordt vastgesteld volgens de procedure van artikel 25, lid 2.

4. De Commissie stelt de aanvrager onverwijld in kennis van het vastgestelde besluit en maakt de bijzonderheden ervan bekend in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

5. Gezondheidsclaims die op de in de artikelen 13 en 14 bedoelde lijsten staan, kunnen overeenkomstig de daarvoor geldende voorwaarden door elke exploitant van een levensmiddelenbedrijf worden gebruikt, tenzij het gebruik ervan overeenkomstig artikel 21 is beperkt.

6. De afgifte van de vergunning laat de algemene civielrechtelijke en strafrechtelijke aansprakelijkheid van de exploitant van een levensmiddelenbedrijf met betrekking tot het desbetreffende levensmiddel onverlet.

Artikel 18

In artikel 13, lid 5, genoemde gezondheidsclaims

1. Een exploitant van een levensmiddelenbedrijf die voornemens is gebruik te maken van een gezondheidsclaim die niet voorkomt in de lijst bedoeld in artikel 13, lid 3, kan een aanvraag indienen voor opname van de claim in deze lijst.

2. De aanvraag wordt voorgelegd aan de bevoegde nationale autoriteit van een lidstaat, die binnen 14 dagen na ontvangst hiervan schriftelijk kennis geeft. Op die bevestiging staat de datum van ontvangst van de aanvraag vermeld. De aanvraag bevat de in artikel 15, lid 3, bedoelde gegevens en de redenen voor de aanvraag.

3. De geldige aanvraag, in lijn met de in artikel 15, lid 5, genoemde richtsnoeren, en alle door de aanvrager verstrekte informatie worden onverwijld toegezonden aan de Autoriteit voor een wetenschappelijke beoordeling en naar de Commissie en de lidstaten ter informatie. De Autoriteit brengt binnen vijf maanden na ontvangst van de aanvraag advies uit. Deze termijn kan met één maand worden verlengd als de Autoriteit aanvullende informatie van de aanvrager verlangt. In dat geval verstrekt de aanvrager de gevraagde informatie binnen 15 dagen na ontvangst van het verzoek van de Autoriteit.

De in artikel 16, lid 3, onder a) en b), lid 5 en lid 6 bedoelde procedure is mutatis mutandis van toepassing.

4. Als het advies van de Autoriteit op grond van de wetenschappelijke beoordeling luidt dat de claim mag worden opgenomen in de lijst bedoeld in artikel 13, lid 3, neemt de Commissie een besluit over de aanvraag, rekening houdend met het advies van de Autoriteit, de toepasselijke bepalingen van het Gemeenschapsrecht en andere factoren die ter zake een rol spelen, na raadpleging van de lidstaten en binnen twee maanden na ontvangst van het advies van de Autoriteit.

Als het advies van de Autoriteit luidt dat de claim niet in deze lijst mag worden opgenomen, wordt een besluit over de aanvraag genomen overeenkomstig de in artikel 25, lid 2, bedoelde procedure.

Artikel 19

Wijziging, schorsing en intrekking van vergunningen

1. De aanvrager/gebruiker van een claim uit een van de in de artikelen 13 en 14 bedoelde lijsten kan een aanvraag tot wijziging van de relevante lijst indienen. De procedures van de artikelen 15 tot en met 18 is van overeenkomstige toepassing.

2. De Autoriteit brengt op eigen initiatief of naar aanleiding van een verzoek van een lidstaat of van de Commissie, advies uit over de vraag of een gezondheidsclaim uit de in de artikelen 13 en 14 bedoelde lijsten nog steeds in overeenstemming is met de voorwaarden van deze verordening.

Zij legt het advies onverwijld voor aan de Commissie, aan de lidstaten en, in voorkomend geval, aan de oorspronkelijke aanvrager van de betrokken claim. De Autoriteit maakt het advies overeenkomstig artikel 38, lid 1, van Verordening (EG) nr. 178/2002 openbaar.

De aanvrager/gebruiker of het publiek kan gedurende dertig dagen na deze openbaarmaking opmerkingen aan de Commissie doen toekomen.

De Commissie bestudeert het advies van de Autoriteit en de ingezonden opmerkingen zo spoedig mogelijk. De vergunning wordt, zo nodig, volgens de procedures van artikel 17 en 18 gewijzigd, geschorst of ingetrokken.

HOOFDSTUK V

ALGEMENE BEPALINGEN EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 20

Communautair repertorium

1. Door de Commissie wordt een communautair repertorium van voedings- en gezondheidsclaims voor levensmiddelen (hierna „het repertorium” genoemd), opgesteld en bijgehouden.
2. Het repertorium bevat het volgende:
  - a) de voedingsclaims en de daarvoor geldende voorwaarden zoals aangegeven in de bijlage;
  - b) overeenkomstig artikel 4, lid 5, vastgestelde beperkingen;
  - c) de toegezonden gezondheidsclaims en de daarvoor geldende voorwaarden overeenkomstig artikel 13, leden 3 en 5, artikel 14, lid 1, artikel 19, lid 2, artikel 21, artikel 24, lid 2, en artikel 28, lid 6, alsmede de in artikel 23, lid 3, bedoelde nationale maatregelen;
  - d) een lijst van afgewezen gezondheidsclaims en de redenen voor de afwijzing.

Gezondheidsclaims waarvoor een vergunning is verleend op grond van door eigendomsrechten beschermde gegevens, worden opgenomen in een aparte bijlage bij het repertorium onder vermelding van:

- 1) de datum waarop de Commissie een vergunning voor de gezondheidsclaim heeft verleend, en de naam van de oorspronkelijke aanvrager aan wie de vergunning is verleend;
  - 2) het feit dat de Commissie de gezondheidsclaim heeft verleend op grond van door eigendomsrechten beschermde gegevens;
  - 3) het feit dat het gebruik van de gezondheidsclaim is beperkt, tenzij een latere aanvrager een vergunning voor de claim krijgt zonder dat er naar de door eigendomsrechten beschermde gegevens van de oorspronkelijke aanvrager wordt verwezen.
3. Het repertorium wordt openbaar gemaakt.

Artikel 21

Gegevensbescherming

1. De wetenschappelijke gegevens en de andere informatie die de aanvraag overeenkomstig artikel 15, lid 3, dient te bevatten, mogen gedurende vijf jaar vanaf de datum van afgifte van de vergunning niet ten behoeve van latere aanvragers worden gebruikt — tenzij de latere aanvrager met de eerdere aanvrager is overeengekomen dat die gegevens en informatie wel mogen worden gebruikt — indien:

- a) de eerdere aanvrager bij zijn aanvraag heeft aangegeven dat de wetenschappelijke gegevens en andere informatie door eigendomsrechten waren beschermd; en
- b) de eerdere aanvrager ten tijde van zijn aanvraag het exclusieve recht had om naar de desbetreffende gegevens te verwijzen; en
- c) de gezondheidsclaim niet had kunnen worden goedgekeurd indien de eerdere aanvrager de desbetreffende gegevens niet had verstrekt.

2. Tot het eind van de in lid 1 bedoelde periode van vijf jaar hebben latere aanvragers niet het recht om te verwijzen naar gegevens waarvan een eerdere aanvrager heeft aangegeven dat zij door eigendomsrechten zijn beschermd, behalve indien de Commissie besluit dat een claim kon of had kunnen worden opgenomen in de in artikel 14, dan wel indien van toepassing, de in artikel 13 bedoelde lijst, zonder dat de desbetreffende gegevens waren verstrekt.

Artikel 22

Nationale bepalingen

Onverminderd de Verdragsbepalingen, in het bijzonder artikelen 28 en 30, mogen de lidstaten de handel in levensmiddelen die aan deze verordening voldoen en de daarvoor gemaakte reclame niet beperken of verbieden door de toepassing van niet-geharmoniseerde nationale bepalingen inzake claims voor bepaalde levensmiddelen of voor levensmiddelen in het algemeen.

Artikel 23

Kennisgevingsprocedure

1. Indien een lidstaat het nodig acht nieuwe wetgeving vast te stellen, stelt hij de Commissie en de andere lidstaten in kennis van de beoogde maatregelen en de motivering daarvan.

2. De Commissie raadpleegt het bij artikel 58, lid 1, van Verordening (EG) nr. 178/2002 ingestelde Permanent Comité voor de voedselketen en de diergezondheid (hierna „het comité” genoemd), indien zij van oordeel is dat zulks zinvol is of indien een lidstaat daarom verzoekt, en brengt advies uit over de beoogde maatregelen.

3. De betrokken lidstaat kan de beoogde maatregelen zes maanden na de in lid 1 bedoelde kennisgeving treffen, op voorwaarde dat hij van de Commissie geen negatief advies heeft ontvangen.

Indien de Commissie een negatief advies uitbrengt, stelt zij, voordat de in de eerste alinea bedoelde periode is verstreken, volgens de procedure van artikel 25, lid 2, vast of de beoogde maatregelen kunnen worden uitgevoerd. De Commissie kan verlangen dat de beoogde maatregelen worden gewijzigd.

Artikel 24

Vrijwaringsmaatregelen

1. Indien een lidstaat gegronde redenen heeft om aan te nemen dat een claim niet aan deze verordening voldoet of dat de in artikel 6 bedoelde wetenschappelijke onderbouwing ervan ontoereikend is, kan die lidstaat het gebruik van die claim op zijn grondgebied tijdelijk opschorten.

Hij stelt de andere lidstaten en de Commissie daarvan, onder opgave van redenen, in kennis.

2. Over de claim wordt een besluit genomen volgens de procedure van artikel 25, lid 2, in voorkomend geval na raadpleging van de Autoriteit.

De Commissie kan deze procedure op eigen initiatief inleiden.

3. De in lid 1 bedoelde lidstaat kan de opschorting handhaven tot hem kennis is gegeven van het in lid 2 bedoelde besluit.

Artikel 25

Comitéprocedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door het Comité.

2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, zijn de artikelen 5 en 7 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van artikel 8 van dat besluit.

De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn wordt vastgesteld op drie maanden.

3. Het Comité stelt zijn reglement van orde vast.

Artikel 26

Toezicht

Teneinde een efficiënt toezicht op levensmiddelen met voedings- of gezondheidsclaims te vergemakkelijken, kunnen de lidstaten eisen dat de fabrikant of degene die voor het in de handel brengen van dergelijke levensmiddelen op hun grondgebied verantwoordelijk is, de bevoegde autoriteit van deze commercialisering in kennis stelt door haar een model van het voor het product gebruikte etiket te verstrekken.

Artikel 27

Evaluatie

Uiterlijk op 19 januari 2013 legt de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad een verslag voor over de toepassing van deze verordening, in het bijzonder over de ontwikkeling van de markt voor levensmiddelen waarvoor voedings- of gezondheidsclaims worden gedaan, en over de wijze waarop de consument de claims begrijpt, samen met een voorstel voor wijzigingen, indien dat nodig is. Het verslag dient tevens een evaluatie van de weerslag van deze verordening op dieetkeuzen en de mogelijke weerslag op zwaarlijvigheid en niet-overdraagbare ziekten te omvatten.

Artikel 28

Overgangsmaatregelen

1. Vóór de toepassingsdatum van deze verordening in de handel gebrachte of geëtiketteerde levensmiddelen die niet aan deze verordening voldoen, kunnen tot de houdbaarheidsdatum, doch uiterlijk tot en met 31 juli 2009 in de handel worden gebracht. Met betrekking tot het bepaalde in artikel 4, lid 1, mogen levensmiddelen niet later dan vierentwintig maanden na de vaststelling van de desbetreffende voedingsprofielen en hun gebruiksvoorwaarden in de handel worden gebracht.

2. Producten voorzien van handelsmerken of merknamen die bestonden vóór 1 januari 2005 en die niet aan deze verordening voldoen, mogen blijvend in de handel worden gebracht tot en met 19 januari 2022; daarna gelden de bepalingen van deze verordening.

3. Niet in de bijlage opgenomen voedingsclaims die voor 1 januari 2006 in een lidstaat werden gebruikt overeenkomstig nationale bepalingen die daarop van toepassing waren, mogen tot 19 januari 2010 onder de verantwoordelijkheid van de exploitanten van levensmiddelenbedrijven worden gemaakt, onverminderd de aanneming van de in artikel 24 bedoelde vrijwaringsmaatregelen.

4. Ten aanzien van voedingsclaims in de vorm van illustraties, grafische voorstellingen of symbolen die aan de algemene beginselen van deze verordening voldoen, niet in de bijlage zijn opgenomen en overeenkomstig in nationale bepalingen of voorschriften vastgestelde specifieke voorwaarden en criteria worden gebruikt, geldt het volgende:

- a) de lidstaten doen de Commissie die voedingsclaims en de toepasselijke nationale bepalingen of voorschriften uiterlijk op 31 januari 2008 toekomen, vergezeld van de wetenschappelijke gegevens ter staving van die bepalingen of voorschriften;
- b) de Commissie neemt in overeenstemming met de in artikel 25, lid 2, vastgestelde procedure een besluit met betrekking tot het gebruik van dergelijke claims aan.

Voedingsclaims die niet worden toegestaan op grond van deze procedure, mogen tot uiterlijk twaalf maanden na de aanneming van het besluit worden gebruikt.

5. De in artikel 13, lid 1, onder a), vermelde gezondheidsclaims kunnen vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening tot de aanneming van de in artikel 13, lid 3, vermelde lijst onder de verantwoordelijkheid van bedrijfsexploitanten worden gedaan, mits zij stroken met deze verordening en met de toepasselijke nationale bepalingen en onverminderd de

aanneming van de in artikel 24 bedoelde vrijwaringsmaatregelen.

6. Ten aanzien van andere dan de in artikel 13, lid 1, onder a), en artikel 14 bedoelde gezondheidsclaims die, in overeenstemming met de nationale bepalingen, vóór de datum van inwerkingtreding van deze verordening zijn gebruikt, geldt het volgende:

- a) gezondheidsclaims die in een lidstaat zijn beoordeeld en toegestaan, worden als volgt toegestaan:
  - i) de lidstaten doen de Commissie die claims uiterlijk op 31 januari 2008 toekomen, vergezeld van een verslag met de evaluatie van de wetenschappelijke gegevens ter staving van de claim;
  - ii) na raadpleging van de Autoriteit neemt de Commissie in overeenstemming met de in artikel 25, lid 2, vastgestelde procedure een besluit met betrekking tot de aldus toegestane gezondheidsclaims aan.

Gezondheidsclaims die niet worden toegestaan op grond van deze procedure, mogen tot uiterlijk zes maanden na de aanneming van het besluit worden gebruikt;

- b) gezondheidsclaims die niet in een lidstaat zijn beoordeeld en toegestaan: deze claims kunnen verder worden gebruikt, mits voor 19 januari 2008 overeenkomstig deze verordening een aanvraag wordt ingediend; gezondheidsclaims die niet worden toegestaan op grond van deze procedure kunnen verder worden gebruikt tot uiterlijk zes maanden nadat overeenkomstig artikel 17, lid 3, een besluit is genomen.

Artikel 29

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Zij is van toepassing met ingang van 1 juli 2007.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 20 december 2006

Voor het Europees Parlement

De voorzitter

J. BORRELL FONTELLES

Voor de Raad

De voorzitter

J. KORKEAOJA

BIJLAGE

Voedingsclaims en voorwaarden daarvoor

LAGE ENERGETISCHE WAARDE

De claim dat een levensmiddel een lage energetische waarde heeft en elke andere claim die voor de consument waarschijnlijk dezelfde betekenis zal hebben, is alleen toegestaan als de energetische waarde van het product maximaal 40 kcal (170 kJ)/100 g voor vaste stoffen en [of] maximaal 20 kcal (80 kJ)/100 ml voor vloeistoffen bedraagt. Op tafelzoutstoffen is een limiet van 4 kcal (17 kJ)/portie, met een zoetkracht die overeenstemt met die van 6 g sucrose (ongeveer 1 theelepel sucrose), van toepassing.

VERLAAGDE ENERGETISCHE WAARDE

De claim dat een levensmiddel een verlaagde energetische waarde heeft en elke andere claim die voor de consument waarschijnlijk dezelfde betekenis zal hebben, is alleen toegestaan als de energetische waarde van het product met minimaal 30 % verlaagd is, onder vermelding van de eigenschap(pen) waardoor de totale energetische waarde van het levensmiddel verlaagd is.

BEVAT GEEN ENERGIE

De claim dat een levensmiddel geen energie bevat en elke andere claim die voor de consument waarschijnlijk dezelfde betekenis zal hebben, is alleen toegestaan gedaan als de energetische waarde van het product maximaal 4 kcal (17 kJ)/100 ml bedraagt. Op tafelzoutstoffen is een limiet van 0,4 kcal (1,7 kJ)/portie, met een zoetkracht die overeenstemt met die van 6 g sucrose (ongeveer 1 theelepel sucrose), van toepassing.

VETARM

De claim dat een levensmiddel vetarm is en elke andere claim die voor de consument waarschijnlijk dezelfde betekenis zal hebben, is alleen toegestaan als het vetgehalte van het product maximaal 3 g/100 g voor vaste stof of 1,5 g/100 ml voor vloeibare stoffen bedraagt (1,8 g/100 ml voor halfvolle melk).

VETVRIJ

De claim dat een levensmiddel vetvrij is en elke andere claim die voor de consument waarschijnlijk dezelfde betekenis zal hebben, is alleen toegestaan als het vetgehalte van het product maximaal 0,5 g/100 g of 0,5 g/100 ml bedraagt. Claims als „X % vetvrij” zijn echter verboden.

ARM AAN VERZADIGDE VETTEN

De claim dat een levensmiddel arm aan verzadigde vetten is en elke andere claim die voor de consument waarschijnlijk dezelfde betekenis zal hebben, is alleen toegestaan als de som van de verzadigde vetzuren en de transvetzuren in het product niet groter is dan 1,5 g/100 g voor vaste stoffen of 0,75 g/100 ml voor vloeistoffen, en op voorwaarde dat maximaal 10 % van de energetische waarde afkomstig is van de som van de verzadigde vetzuren en de transvetzuren.

VRIJ VAN VERZADIGDE VETTEN

De claim dat een levensmiddel vrij van verzadigde vetten is en elke andere claim die voor de consument waarschijnlijk dezelfde betekenis zal hebben, is alleen toegestaan als de som van de verzadigde vetzuren en de transvetzuren niet groter is dan 0,1 g/100 g of 0,1 g/100 ml.

SUIKERARM

Een claim dat een levensmiddel suikerarm is en elke andere claim die voor de consument waarschijnlijk dezelfde betekenis zal hebben, is alleen toegestaan als het suikergehalte van het product maximaal 5 g/100 g voor vaste stof of 2,5 g/100 ml voor vloeibare stoffen bedraagt.

SUIKERVRIJ

De claim dat een levensmiddel suikervrij is en elke andere claim die voor de consument waarschijnlijk dezelfde betekenis zal hebben, is alleen toegestaan als het suikergehalte van het product maximaal 0,5 g/100 g of 0,5 g/100 ml bedraagt.

ZONDER TOEGEVOEGDE SUIKERS

De claim dat aan een levensmiddel geen suikers zijn toegevoegd en elke andere claim die voor de consument waarschijnlijk dezelfde betekenis zal hebben, is alleen toegestaan als aan het product geen mono- of disacchariden of andere vanwege hun zoetkracht gebruikte levensmiddelen zijn toegevoegd. Indien een levensmiddel van nature suikers bevat, dient ook het volgende op het etiket te staan: „DIT PRODUCT BEVAT VAN NATURE AANWEZIGE SUIKERS”.

NATRIUMARM/ZOUTARM

De claim dat een levensmiddel natriumarm/zoutarm is en elke andere claim die voor de consument waarschijnlijk dezelfde betekenis zal hebben, is alleen toegestaan als het product maximaal 0,12 g natrium, of de overeenkomstige waarde voor zout, per 100 g of 100 ml bevat. Voor ander water dan natuurlijk mineraalwater dat onder het toepassingsgebied van Richtlijn 80/777/EEG valt, mag deze waarde niet meer dan 2 mg natrium per 100 ml bedragen.

ZEER LAAG NATRIUMGEHALTE/ZOUTGEHALTE

De claim dat een levensmiddel een zeer laag natriumgehalte/zoutgehalte heeft en elke andere claim die voor de consument waarschijnlijk dezelfde betekenis zal hebben, is alleen toegestaan als het product maximaal 0,04 g natrium, of de overeenkomstige waarde voor zout, per 100 g of 100 ml bevat. Deze claim mag niet worden gebruikt voor natuurlijk mineraalwater en ander water.

NATRIUMVRIJ/ZOUTLOOS

De claim dat een levensmiddel natrium- of zoutvrij is en elke andere claim die voor de consument waarschijnlijk dezelfde betekenis zal hebben, is alleen toegestaan als het product maximaal 0,005 g natrium, of de overeenkomstige waarde voor zout, per 100 g bevat.

BRON VAN VEZELS

De claim dat een levensmiddel een bron van vezels is en elke andere claim die voor de consument waarschijnlijk dezelfde betekenis zal hebben, is alleen toegestaan als het vezelgehalte van het product minimaal 3 g/100 g of 1,5 g/100 kcal bedraagt.

VEZELRIJK

De claim dat een levensmiddel vezelrijk is en elke andere claim die voor de consument waarschijnlijk dezelfde betekenis zal hebben, is alleen toegestaan als het vezelgehalte van het product minimaal 6 g/100 g of 3 g/100 kcal bedraagt.

BRON VAN EIWITTEN

De claim dat een levensmiddel een bron van eiwitten is en elke andere claim die voor de consument waarschijnlijk dezelfde betekenis zal hebben, is alleen toegestaan als minimaal 12 % van de energetische waarde van het levensmiddel wordt geleverd door eiwitten.

EIWITRIJK

De claim dat een levensmiddel eiwitrijk is en elke andere claim die voor de consument waarschijnlijk dezelfde betekenis zal hebben, is alleen toegestaan als minimaal 20 % van de energetische waarde van het levensmiddel wordt geleverd door eiwitten.

BRON VAN [NAAM VAN DE VITAMINE(N)] EN/OF [NAAM VAN HET MINERAAL/DE MINERALEN]

De claim dat een levensmiddel een bron van vitaminen en/of mineralen is en elke andere claim die voor de consument waarschijnlijk dezelfde betekenis zal hebben, is alleen toegestaan als het product minimaal een significante hoeveelheid bevat zoals vastgesteld in de bijlage bij Richtlijn 90/496/EEG of een hoeveelheid waarin is voorzien door afwijkingen die zijn toegestaan krachtens artikel 6 van Verordening (EG) nr. 1925/2006 van de Raad en het Europees Parlement van 20 december 2006 betreffende de toevoeging van vitaminen en mineralen en bepaalde andere stoffen aan levensmiddelen ⁽¹⁾.

RIJK AAN [NAAM VAN DE VITAMINE(N)] EN/OF [NAAM VAN HET MINERAAL/DE MINERALEN]

De claim dat een levensmiddel rijk aan vitaminen en/of mineralen is en elke andere claim die voor de consument waarschijnlijk dezelfde betekenis zal hebben, is alleen toegestaan als het product ten minste tweemaal de onder „bron van [NAAM VAN DE VITAMINE(N)] en/of [NAAM VAN HET MINERAAL/DE MINERALEN]” bedoelde hoeveelheid bevat.

BEVAT [NAAM VAN DE NUTRIËNT OF ANDERE STOF]

De claim dat een levensmiddel een nutriënt of andere stof bevat waarvoor in deze verordening geen specifieke voorwaarden zijn vastgelegd, en elke andere claim die voor de consument waarschijnlijk dezelfde betekenis zal hebben, is alleen toegestaan als het product aan alle desbetreffende bepalingen van deze verordening, en met name artikel 5, voldoet. Voor vitaminen en mineralen gelden de voorwaarden van de claim „bron van”.

⁽¹⁾ PB L 404 van 30.12.2006, blz. 26.

VERHOOGD GEHALTE AAN (NAAM VAN DE NUTRIËNT)

De claim dat een levensmiddel een verhoogd gehalte aan een of meer nutriënten, met uitzondering van vitamines en mineralen, heeft en elke andere claim die voor de consument waarschijnlijk dezelfde betekenis zal hebben, is alleen toegestaan als het product voldoet aan de voorwaarden voor de claim „bron van” en het desbetreffende gehalte minimaal 30 % hoger is dan dat van een vergelijkbaar product.

VERLAAGD GEHALTE AAN (NAAM VAN DE NUTRIËNT)

De claim dat een levensmiddel een verlaagd gehalte aan een of meer nutriënten heeft en elke andere claim die voor de consument waarschijnlijk dezelfde betekenis zal hebben, is alleen toegestaan als het desbetreffende gehalte van het product minimaal 30 % lager is dan dat van een vergelijkbaar product, behalve voor micronutriënten, waarvoor een verschil van 10 % ten opzichte van de referentiewaarden van Richtlijn 90/496/EEG aanvaardbaar is en voor natrium, of de equivalente waarde voor zout, waarvoor een verschil van 25 % aanvaardbaar is.

„LIGHT” of Lite

Voor de claim dat een levensmiddel „light” of LITE is en elke andere claim die voor de consument waarschijnlijk dezelfde betekenis zal hebben, gelden dezelfde voorwaarden als voor de claim „verlaagd”; voorts moet bij de claim worden vermeld welke eigenschap(pen) het levensmiddel „light” of LITE maken.

VAN NATURE/NATUURLIJK

Indien een levensmiddel van nature voldoet aan de in deze bijlage opgenomen voorwaarde(n) voor het gebruik van een voedingsclaim, mogen de woorden „van nature/natuurlijk” in de claim worden opgenomen.
